

Saray rejiminin Kanal İstanbul'u...

Beka sorunu, talan, küstahlık!

AKP-saray rejimi bu projeyi sermayeye yaptıkları hizmetin bir tür mükafatı sayıyorlar. Kapitalizmin bir sömürü-talan düzeni olduğunu bildikleri için, iktidar gücünü kullanarak talandan en büyük payı almayı kendilerine hak görüyorlar. **s.4**

Kanal İstanbul'u kim ister?

Kanal İstanbul Projesi açıklandığından bu yana, kanal güzergahının çevresinde yer alan araziler çoktan paylaşılmış durumda. Babacan Holding 7 yıldır arsa topladıklarını övünerek açıklıyor. Katar emirinin annesinin arsa alma olayı yalnızca buzdağının görünen kısmıdır. Kuveyt ve Suudi zenginlerinin de arsa aldıkları biliniyor. **s.5**

Haftalık
Sosyalist
Siyasal Gazete

ISSN 1300-3585

Sayı 2020 / 01
3 Ocak 2020 • 1TL

Kızıl Bayrak

www.kizilbayrak45.net

Sarayın boş hayalleri, Libya'nın kaliteli petrol kuyuları

Libya'nın kaliteli petrol kuyuları emperyalist yayılma hayalleriyle yanıp tutuşan sarayın hayallerinin gömüldüğü yer olursa, şaşmamak gerek.

2019'da kadın mücadelesi ve gösterdikleri

Toplumsal hareketlilikler ve kadın mücadelesinin dinamikleri, kadınların gerçek kurtuluşu olan sosyalizmi anlatabilme ihtiyacını ortaya koymuştur.

Dünyada 2019: Kitle hareketleri ve halk isyanları yılı

İşçi ve emekçilerin patlayan öfkesi sokağa taşı. Kitleler şiddete, hak gasplarına, yolsuzluğa ve yoksulluğa karşı mücadeleyi yükselttiler.

Tarihsel dönem ve devrimci parti - 2

s.12

Sonu gelmeyen saldırılar ve biriken mücadele potansiyeli

s.18

Yeni yılda mücadeleye hazır olmalıyız!

Geride kalan 2019 yılının toplam bilançosu, yazık ki işçi sınıfı ve emekçilerin ciddi kayıplara uğradıklarını gösteriyor. 2018'de başlayan krizin dalgaları şiddetlenmiş, sermayenin vurucu gücü olan AKP-MHP koalisyonu yükün tümünü emekçilerin sırtına yıkmıştır. Emekçilerin yaşam standartları düşmüş, işsizlik artmış, reel ücretler erimmiş, iş cinayetleri tam bir kıyımaya dönüşmüştür.

Bu icraatlara imza atan AKP-saray rejimi din istismarına devam ederken, yine şatafatta ve israfta sınır tanımamıştır. Komşu Suriye topraklarını işgal ederek ekonomik krizi daha da derinleştirmiş, faturayı emekçilerin sırtına yıkmıştır. Bazı temel tüketim maddelerinin fiyatı neredeyse iki katına çıkarken, asgari ücrette sadece yüzde 15 zam yapılmıştır. Emekçilerin durumu bu iken saraya, diyanete, savaşa devasa servetler akıtılmış, yandaş sermaye gruplarına milyarlarca liralık ihaleler peşpeş çekilmiştir.

BİLANÇO VAHİM

Kapitalist sistem doğası gereği sömürüye, yağmaya, talana dayanır. AKP-saray rejiminde ise bu icraatlar tam bir arsızlıkla sergilenmektedir. Talanla ayakta kalabilen bir rejimin başka türlü davranması beklenemez elbet. 2019 yılı, bunların karşısına dikilebilen bir sınıf hareketi olmadığı için, iktidarın pervasızlıkta her türlü sınırı aştığı icraatlarla geçmiştir.

2019 yılında onlarca kişi ağır sefaletten dolayı yaşamına son vermiştir. İşsizlik resmi rakamlara göre yüzde 14.7'ye yükselmiş, işsiz sayısı 4 milyon 600 bine fırlamıştır. Geniş tanımlı işsiz sayısı ise 8 milyon civarında hesaplanmaktadır. Gençlerde ise işsizlik oranı 24'lere ulaşmıştır. 20'si çocuk 1620 işçi saray rejimi

ve kapitalistler tarafından iş cinayetlerine kurban edilmiştir.

Sadece bu kadarı bile tablonun nasıl gündün güne vahimleştiğini göstermektedir. Talancı rejimin zorbalığı, rantçılığı, kadın cinayetlerini teşvik edici politikaları vb., işçilerin ve emekçilerin yaşamını tam bir cehenneme çevirmiş bulunmaktadır.

REJİM İCRAATLARINA DEVAM EDECEK

AKP şefi Erdoğan'ın "Asgari ücrette bir jest yaparız" açıklamasının ardından yüzde 15 zam yapılması, saray rejiminin pişkinliğinin vardığı boyutu gözler önüne sermiştir. Asgari ücreti açlık sınırlarında tutan iktidar, bir yandan Libya'daki iç savaşa dalmak için hazırlık yaparken, öte yandan Kanal İstanbul adlı talan projesine on milyarları dökmeye hazırlanmaktadır. Tüm bunlar rejimin aynı pervasızlıkla yola devam edeceğini göstermektedir.

İşçi sınıfı ve emekçiler, "benden sonrası tufan" diyen bir rejimle karşı karşıya bulunuyorlar. Ciddi bir sınıf hareketi ya da güçlü bir toplumsal hareketlilik ile bu pervasızlığa dur denilemediği sürece bu saldırılar sürecektir.

2020 YILINDA KAZANMAK İÇİN!..

AKP-MHP koalisyonu dışarıda savaşa hazırlanırken de, talan projeleri dayatırken de, hak arama mücadelelerini zorbalıkla engellemeye çalışırken de sınıfsal misyonuna uygun davranmaktadır. Sermayenin "demir yumruğu" olan bu iktidar varoluşunun kaçınılmaz kıldığı uğursuz rolünü oynamaktadır.

"Sınıfa karşı sınıf" bağlamında tabloya baktığımızda, bu gidişatı değiştirmenin tek yolu, işçi sınıfı ve emekçilerin sınıfsal misyonlarına uygun bir mücadele

hattı oluşturmalarıdır. Bu yönde somut adımlar atılmadığı sürece gidişatı emekçiler lehine çevirmek mümkün olmayacaktır.

İşçi sınıfı elbette tüm saldırıları sineye çekmedi. Birçok mevzi direniş gerçekleştirdi. Örgütlenme çabalarının yanı sıra rejimin yasaklamadığı küçük çaplı grevler gerçekleştirildi. Ancak bu mücadeleler yerelleri aşamadığı için, rejimi zorlayan bir düzey yakalayamadı. Bundan dolayı AKP iktidarı saldırılarını ara vermeden sürdürebildi.

2020 yılına girerken sermaye iktidarının açmazları derinleşiyor. Bundan dolayı daha acımasız saldırılar gündeme getirecektir. Bu ise, işçi sınıfı ve emekçileri 2019 yılını aşan bir mücadele geliştirme sorumluluğuyla yüz yüze bırakıyor. 2020'de kazanabilmek için geçen yıla göre daha bilinçli daha örgütlü daha kararlı bir mücadele düzeyinin yakalanabilmesi gerekiyor.

İşçi sınıfı ve emekçi müttetikleri saray rejimini ve temsil ettiği sömürücü kapitalistler sınıfını dize getirebilecek güçtedir. Ancak bu gücü sergileyebilmesi için birleşip örgütlenmesi, ortak talepler etrafında mücadeleye atılması şarttır.

Elbette AKP iktidarı, kapitalistler ve sendika ağaları sınıfın birliğini sabote etmek için çaba harcayacak, sefalet mahkum etmek için her yola başvuracaklardır. Dolayısıyla aşılması gereken önemli engeller vardır. Ancak işçi sınıfının nicel-nitel gücü, tarihsel deneyimleri, mücadele birikimleri her tür engeli aşmayı kolaylaştıracaktır. Bu eşsiz gücü birleştirip sınıfın ortak hedefleri uğruna mücadelede bir araya getirmek ise, sınıf devrimcileri başta olmak üzere tüm öncü işçiler ile ilerici-devrimci güçlerin öncelikli görevidir.

2020 yılına girerken sermaye iktidarının açmazları derinleşiyor. Bundan dolayı daha acımasız saldırılar gündeme getirecektir. Bu ise, işçi sınıfı ve emekçileri 2019 yılını aşan bir mücadele geliştirme sorumluluğuyla yüz yüze bırakıyor. 2020'de kazanabilmek için geçen yıla göre daha bilinçli daha örgütlü daha kararlı bir mücadele düzeyinin yakalanabilmesi gerekiyor.

Kızıl Bayrak

Haftalık Sosyalist Siyasal Gazete

Sayı: 2020/01 * 3 Ocak 2020 * Fiyatı: 1 TL

Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü:

Ersin Özdemir

EKSEN Basım Yayın Ltd. Şti.

Yayın türü: Süreli Yaygın

Yönetim Adresi: EKSEN YAYINCILIK

Osmanağa Mah. Kırtasiyeci Sk. No:9 Kat:2 Daire:7
Kadıköy / İstanbul

Tif. No: 0536 285 73 25
e-mail: info@kizilbayrak.net
twitter: @kizilbayraknet
www.kizilbayrak45.net

Baskı: Kuzey Veb Ofset Sanayi Ticaret LTD ŞTİ - Tayakadın Yassıören Cd. No:75/1 Tayakadın Köyü Arnavutköy / İSTANBUL

Sarayın boş hayalleri, Libya'nın kaliteli petrol kuyuları

S. Taylan

AKP şefi Erdoğan, Trablus'taki Fayiz es-Serrac'ın Ulusal Mutabakat Hükümeti (UMH) ile 27 Kasım'da deniz yetki alanları ve peşinden askeri mutabakat anlaşmaları yapmıştı. Ardından bu anlaşmalara binaen Libya'ya asker göndereceklerini açıkladı. 2 Ocak 2020 günü için olağanüstü toplantıya çağrılan TBMM ise, majestelerinin emperyalist tutkusunu tatmin etmek için Libya'ya asker gönderme teklifini onaylayarak, noterlik hizmetini yerine getirecek.

Anlaşmaya göre, "Libya'da Ani Müdahale Kuvveti kurulmasına Türkiye çok yönlü destek verecek, ortak 'Savunma ve Güvenlik İşbirliği Ofisi' kurulabilecek. Kara, deniz ve hava araçları, silahları, eğitim üsleri tahsis edilebilecek. Mülkiyet, tahsis edilen ülkeye ait olacak. Ortak askeri planlama, eğitim, silahların kullanılmasına yönelik danışmanlık, ortak tatbikatlar, istihbarat paylaşımı, 'barış koruma' operasyonları yapılabilecek. Libya'ya 'Misafir Personel' olarak adlandırılan 'savunma ve güvenlik kuruluşu mensubu sivil' ve birlikler gönderilebilecek."

Yapılan anlaşma General Halife Hafter kuvvetlerine karşı iktidarını korumakta zorlanan ve Trablus'a sıkışıp kalmış olan UMH adına tam bir utanç belgesidir. Zira Fayiz es-Serrac'ın, iktidarını güvenceye alma karşılığında ülkesini Türk sermaye devletinin yağmasına açmasını kapsıyor. Türk sermaye devletinin payına ise komşu bir ülkenin içinde bulunduğu zor durumu istismar edip, topraklarını işgal ederek, zenginliklerini yağmalama utancı düşüyor. Bu savaşta yoksul emekçi çocuklarının kanının dökülmesi kelimenin gerçek anlamıyla tam bir cinayet olacaktır.

2011 yılında NATO'nun İzmir'de kurduğu karargâhtan yürütülen savaş sonunda Libya lideri Kaddafi iktidardan düşürülerek, linç edilmişti. Savaş makinesi NATO, diğer yağma savaşlarında olduğu gibi Libya'nın talan edilmesi savaşını da "demokrasi", "insan hakları" adına başlatmıştı. Savaşta 50 binden fazla insan yaşamını yitirirken, Libya ülke olarak siyasal coğrafyadan adeta silindi. Bölgenin gerici devletlerine ve emperyalist merkezlere bağlı satılık güçler yaşanan yıkımı fırsat bildiler. İktidarı gasp etme dalaşları ülkeyi tam bir harabeye çevirdi. UMH ve

General Hafter bu zehirli zeminde boyatarak büyüdüler.

2014 yılından bu yana Libya'nın doğusundaki Bingazi kentinde kendi yönetimini ilan eden, ülkenin yaklaşık yüzde 80'ini kontrolünde tutan General Halife Hafter'i Fransa, Rusya, Ürdün, Birleşik Arap Emirlikleri, Mısır ve Suudi Arabistan destekliyorlar. Ülke topraklarının nüfus bakımından daha yoğun, devlet binalarının bulunduğu ancak daha küçük bir alana hakim olan eski başkent Trablus'taki UMH'yi ise Katar ve Türkiye destekliyor. Kendi petrol şirketi ENI'nin soygun alanının bu bölgede bulunmasından dolayı İtalya da şimdilik UMH'yi destekliyor.

BURJUVA SİYASETİNDE ÇÜRÜMÜŞLÜĞÜN DİPSİZ KUYUSU

2011 yılında Libya'ya karşı başlatılan savaş sırasında başbakan olan Tayyip Erdoğan, emperyalist güçlerin o günlerdekileş kargası tavrını riyakarca suçluyordu. Bugün aynısını AKP iktidarı yapıyor. Erdoğan, 28 Şubat 2011'de yaptığı bir konuşmada Libya'ya yapılabilecek bir saldırıya karşı çıkmış ve şöyle demişti:

"Şimdi bize basın mensupları soruyor, çok enteresan! NATO Libya'ya müdahale etmeli midir? Böyle bir saçmalık olur mu yahu? NATO'nun ne işi var Libya'da? Bakın Türkiye olarak biz bunun karşısındayız, böyle bir şey konuşulamaz, böyle bir şey düşünülemez.

"Şunu bilmeliyiz; biz Tunus'u Tunus halkının görüyoruz. Mısır Mısırlılarından, Bahreyn Bahreynlilerindir, Yemen Yemenlilerindir, Libya Libyalılarından, Fas Faslılarından, Cezayir Cezayirliilerindir. Kendi mukadderatlarını o ülkelerin halkları belirlemelidir. Kimse değil. Kimse kalkıp da o ülkelerdeki petrol kuyularının hesabını yapmasın. Sıkıntı burada. Demokrasi adına, temel hak ve özgürlükler

adına bir şeyler konuşacaksak, bazı tavsiyelerde bulunacaksak bunları konuşalım. Bu tarz şeyleri yapalım ama kalkıp da petrolün hesabını yapmayalım. Çünkü bunun faturası, bunun bedeli çok ağır olur." (NATO'nun Libya'da Ne İş Var?, Anadolu Ajansı, 28 Şubat 2011)

Bu sözlerin ardından, batılı emperyalistlerin Libya saldırısı NATO'nun İzmir karargahından yönetilmişti. Sözün bittiği, kelimelerin anlamsızlaştığı bir yerdeyiz ve halklar bu kadar düşkünleşmeyi hiçbir zaman unutmayacaklardır. O gün söylenenlere karşın bugün atılan adımlar ve yapılan anlaşmalar, ikiyüzlülüğün yeni nişaneleri olarak lanetle anılacaktır.

POZİSYONLAR ALINIYOR, HESAPLAR YAPILIYOR

Ankara, kıymeti kendinden menkul satılık Trablus hükümetiyle yaptığı anlaşmaya dayanarak Libya'ya kadar uzanabileceğini ve petrol kuyularının üzerine konabileceğini hesaplasa da bu yanlış hesabın tutmayacağı aşikardır. Petrol uğruna bu bölgede süren savaşların süresini, maliyetini ve yitirilen insan sayısını hiç kimse tam olarak bilmiyor. Sofraya geç gelen sofrada kendisine yer açmak için, kendisinden önce geleni süngü ucuyla bir kenara atmaya çalışmıştır. AKP şefinin emperyal hayalleri ne kadar büyük olursa olsun, bu hayaller emperyalist güçler tarafından paylaşılan petrol kuyularının üzerine oturması için yeterli olamayacaktır. Zira tüm büyük güçler akbaba misali Libya'ya üşüşmüş durumdadır.

Trump, Libya'ya dair planını, "Petrol çok değerli. Biz de bir miktar alabiliriz. Ve planladığım şey belki de Exxon Mobil veya harika şirketlerimizden biriyle bir anlaşma yapıp, oraya gidip, bu işi düzgünce yapmak" sözleriyle pişkince açıklamıştı. ABD Dış Politika Araştırma

Enstitüsü'nün Ortadoğu Programı Direktörü Aaron Stein ise, Türkiye'nin Libya ve Kuzey Kıbrıs'a yönelik attığı adımları "zayıflığın bir göstergesi" şeklinde nitelendirerek, "Bendeki bilgi, Exxon şirketinin yakınlarda Kıbrıs sularında boy göstereceği yönünde. Türkiye'nin bir ABD şirketini taciz etmesi çok da iyi sonuçlanmaz. Gerilim daha da tırmanır" diyerek Türkiye'yi uyardı.

Bununla da bitmiyor. Almanya Savaş Bakanı Annegret Kramp-Karrenbauer, "Burası (Doğu Akdeniz) kuşkusuz ihtiyacımız olan enerjiyi sağlamak için gereken yeraltı kaynakları açısından zengin bir bölge, bu nedenle bölgede birçok kesimin büyük ekonomik çıkarı mevcut" diyerek, sahanın boş olmadığını hatırlattı. Alman Savaş Bakanı, ayrıca Doğu Akdeniz'e ilişkin sorunun "devletlerarası hukuk ve deniz hukuku temelinde" çözülmesi gerektiğini belirterek, Türkiye'ye bu hukuki çerçeveyi kabul etmesi çağrısında bulundu. Avrupa Birliği (AB) Dış İlişkiler Konseyi'nin doğalgaz arama faaliyetleri nedeniyle Türkiye'ye yaptırımlar öngören çerçeve belgeyi kabul ettiğine de işaret eden Alman Bakan, bu belgenin "içinin temkinli bir şekilde doldurulması" gerektiğini dile getirdi. Diğer yandan Brüksel'de toplanan AB liderlerinin üzerinde uzlaşmaya vardıkları metinde, Türkiye ile Libya arasında Akdeniz'deki yetki alanları konusunda imzalanan mutabakatın geçerliliğinin bulunmadığı belirtiliyor.

Rus Interfax ajansına konuşan bir Rusya Dışişleri Bakanlığı yetkilisi, çok endişeli olduklarını belirterek, Türkiye'nin Libya ile yaptığı anlaşmanın pek çok soru işaretine yol açtığını söylüyordu. Diğer taraftan Hafter'e bağlı Temsilciler Meclisi de "Libya, Osmanlı devletinin Arap dünyasına dönüşü için bir kapı olmayacak" diyerek, Libya açıklarına gelmeye yeltenen Türk gemilerini vuracaklarını açıkladı.

Anlaşılacağı üzere bölge paylaşılmış ve her akbaba gücü oranında bir alan tutmuştur, girilecek boş bir alan kalmamıştır. Yeni gelenlerin, kurtlar sofrasında kendilerine yer açmalarının yolu süngü gücünden geçiyor. Libya'nın kaliteli petrol kuyuları savaş tamamları çalan, emperyalist yayılma hayalleriyle yanıp tutuşan sarayın hayallerinin gömüldüğü yer olursa, şaşmamak gerek.

Saray rejiminin Kanal İstanbul'u...

Beka sorunu, talan, küstahlık!

Çöküşün kaçınılmazlığı belirginleştikçe, AKP-saray rejimi pervasızlaşıyor. Son icraatları iyiden iyiye zivanadan çıktığını gösteriyor. İçeride toplumsal meşruiyetini yitiren, dışarıda hezimetten hezimete koşan bu rejim, saldırı dozunu artırarak ömrünü uzatabileceğini var sayıyor. Bundan dolayı Libya'daki iç savaş bataklığına atlamaya hazırlanırken, işgalci güçlerini Suriye topraklarından çekmeyeceğini ilan ediyor.

Dışarıda saldırgan politikalar izleyen iktidar, içeride de pervasızlıkta sınır tanımıyor. Kanal İstanbul adlı yağma/rant projesini topluma dayatan bu rejim, "benden sonra tufan" anlayışıyla hareket ediyor. Konunun uzmanların ve toplumun yüzde 70'ten fazlası yağma projesine karşı çıkarken, AKP şefi "istemeseniz de istemeseniz de Kanal İstanbul yapılacaktır" diyor.

Kendisine biat etmeyi reddeden toplumun çoğunluğunu zorbalıkla dize getirebileceğini sanan bu iktidar, milyonların felaketine yol açacak olsa bile rant projesini hayata geçireceğini söylüyor. Talan düzeni sayesinde ayakta durdukları için buna ihtiyaçları var. Tüm veriler, bu projenin AKP-saray rejimi için "yağmada son fırsat" olduğunu gösteriyor.

Toplumun çoğunluğunun karşı çıkmasına rağmen İstanbul'u felakete sürükleyebilecek bir projede ısrar etmek, dinci-faşist rejimin acz içinde çırpındığını da gözler önüne seriyor. Zira ayakta kalma ihtimali olan rejimler böyle bir pervasızlığa ihtiyaç duymaz. Oysa AKP şefi, toplumun büyük çoğunluğunu hiç sayarak, bağıra-çağıra talan projesini hayata geçireceğini ilan edebiliyor.

Erdoğan ile medyadaki beslemeleri rant projesini arsızca savunuyorlar. Faşist partinin lideri Bahçeli ile saray rejiminin önde gelen dalkavuklarından Doğu Perinçek gibileri de projeye destek veriyor.

AKP-saray rejimi bu projeyi sermayeye yaptıkları hizmetin bir tür mükafatı sayıyorlar. Kapitalizmin bir sömürü-talan düzeni olduğunu bildikleri için, iktidar gücünü kullanarak talandan en büyük payı almayı kendilerine hak görüyorlar.

Belli ki yağmadan kendilerine düşecek payın hesabını yapıyorlar.

Savaş, ekonomik kriz, işsizlik, yoksulluk, sefalet gibi musibetler derinleşirken, böyle bir projenin topluma dayatılması, ilkel zorbalıktan başka bir şey değildir. Bundan dolayı toplumun geniş kesimleri bu küstahlığa tepki duyuyor. AKP-saray rejimi bu projeyi sermayeye yaptıkları hizmetin bir tür mükafatı sayıyorlar. Kapitalizmin bir sömürü-talan düzeni olduğunu bildikleri için, iktidar gücünü kullanarak talandan en büyük payı almayı kendilerine hak görüyorlar.

Toplumun çoğunluğu tepki gösterse de, bu projeyi dört gözle bekleyenler de var. Örneğin, sömürü çarkının başını tutan sermaye kodamanlarından ses-seda çıkmıyor. Ne toplumun geniş kesimle-

rinden yansıyan tepkileri ne konunun uzmanları tarafından dile getirilen olası felaketleri dikkate alıyorlar. Zira bu projeden umulan rant oranı o kadar yüksek ki, yandaş sermaye başta olmak üzere tüm kapitalistlerin iştahı kabarmış durumda.

Görünen o ki, saray rejiminin aşırılıklarından rahatsızlık duysalar da, sermaye kodamanları bu rant projesi konusunda AKP şefiyle hemfikirler. Bu uyum hiç şaşırtıcı değil. Zira hem kapitalistler hem onlara hizmet eden iktidarlar yağma ve talandan besleniyorlar. Varoluşu sömürü ve yağmaya dayanan bir sistemin doğayı ve toplumu önemsemesi beklenemez. Onlar, toplumu felaketlere sürüklemek pahasına da olsa ülkeyi talan etmeyi kendilerine hak görüyorlar.

Kokuşmuş dikta rejim zaten toplum-

sal meşruiyetini yitirmişti. Kanal İstanbul'u dayatarak sergilediği küstahlıkla AKP'ye oy veren bir kesiminin bile tepkisini çekiyor. Talan projesine karşıtlığın yüzde 70'i aşması bunu gösteriyor. Ancak bu tepki henüz eyleme dönüşmüş değil. Rejim geri adım atmıyıp küstah tutumunu sürdürürse, öfkenin eylemli tepkilerle dışa vurması da mümkün.

Açlık sınırında asgari ücret, işsizlik, yoksulluk, sefalet gibi musibetlere karşı biriken öfke günden güne derinleşirken, talan projesi buna yeni bir ivme katıyor. Bu ise, sermayenin demir yumruğu olan dinci-faşist rejime karşı mücadeleyi geliştirmenin imkanlarını arttırıyor. İşçi sınıfı nezdinde bu rejimi teşhir etmenin, mücadeleye dışında bir çıkış yolunun bulunmadığı gerçeğini emekçilere anlatmanın imkanları artıyor.

Artık dinci-ırkçı propagandaya aldanarak, talana sessiz kalarak, işsizliği ya da açlık sınırında asgari ücreti "kader" kabul ederek bir yere varılamaz. Zira beka sorunu yaşayan AKP-saray rejiminin emekçilere saldırmak dışında yapabileceği bir şey kalmamıştır. İşçi sınıfı ve emekçiler için de bu rejim ile temsil ettiği sermaye sınıfına karşı mücadele dışında bir seçenek yoktur.

izmit'te Kanal İstanbul'a karşı dilekçe eylemi

TMMOB İKK'nın çağrısı ile Kanal İstanbul Projesi'ne karşı dilekçe eylemi gerçekleştirildi.

30 Aralık günü saat 14.30'da postanede bir araya gelinerek dilekçeler dolduruldu ve yapılan açıklamanın ardın-

dan topluca gönderildi.

Birçok kurumun ve emekçilerin katılımı ile gerçekleşen dilekçe gönderme eylemi için postane önünde bir açıklama yapıldı. TMMOB adına açıklamayı gerçekleştiren Murat Kürekçi, Kanal

İstanbul Projesi'nin ekonomik, sosyal, çevresel açılardan zararlarını ortaya koyarak Kocaeli'nin de sonuçlarından etkileneceğini ifade etti. Açıklama sonrasında topluca postaneye girilerek dilekçe gönderme işlemi gerçekleştirildi.

Kanal İstanbul'u kim ister?

Kanal İstanbul Projesi ile ilgili tartışmalar toplumun farklı kesimlerinde farklı yanlarıyla ele alınıyor. İstanbul'a her vesile ile ihanet etmeye devam eden AKP iktidarı, söz konusu projenin bir devlet projesi olduğunu vurguluyor ve topluma hizmet edeceği propagandasıyla toplumu ikna etmeye çalışıyor. Hem kanal ve boğaz arasında kalacak olan ada hem de yerleşim yerlerinin kuzeye doğru kayması sayesinde İstanbul'un merkezi alanlarındaki yığılmanın hafifleyeceği ve bunun güya dengeli nüfus ve yerleşim dağılımı sağlayacağı iddia ediliyor. Projenin, yeni yaşam alanları, yeni iş imkanları yaratacağı vadedilerek, İstanbul'un 10-20-30 yıllık geleceğine de katkı yapacağı belirtiliyor.

Bunların yanı sıra, Montrö Boğazlar Sözleşmesi'ne işaret edilerek, tam egemenlikten dem vuruluyor. Ayrıca kanaldaki geçişlerden kazanç elde etme noktasına parmak basılıyor. 40 yıl önce gerçekleşmiş Independenta tanker kazası hatırlatılarak, İstanbul Boğazı'nın güvenliği için endişe(!) duyuluyor. AKP'nin elinde bu projeyi hayata geçirmek için sunabileceği gerekçeler olarak yalnızca bunlar var. Yani yine yalan, yine manipülasyon...

Açılması planlanan kanalın İstanbul'da yaratabileceği felaketler, sadece kara değil deniz ekosistemine ve bağıntılı olarak komşu illere ve ülkelere de vereceği zararlar, çeşitli uzman kişilerin yayınladıkları raporlarda ayrıntıları ile yer alıyor. Kanalın, İstanbul'da beklenen depremin sonuçlarını daha da ağırlaştıracağı ortadır. Kanal ile boğaz arasında kalacak adanın deprem, tsunami gibi olaylarda nasıl tahliye edileceği, müdahalenin nasıl gerçekleştirileceği vb. konularında gerçekçi planlar yapılmadığı da bilinmektedir.

Öte yandan İstanbul'un içme suyu ihtiyacının nasıl karşılanacağı da can alıcı bir soru işaretidir. Hele ki iklim krizinin etkilerinin gün geçtikçe daha da hissedilir olduğu durumda tarım alanlarının, ormanların ve su havzalarının talan edilmesi, kent yaşamının sürdürülebilirliği açısından daha da ağır sorunlar yaratacaktır. Doğa, tarih, sit alanları zaten havalimanı, otoyollar, köprüler ile tahrip edilmişti; bu proje ile talan had safhaya çıkacaktır. Kazı sonrası çıkacak hafriyatın İstanbul'un 30 yıllık moloz miktarına denk olduğu belirtiliyor, ki bunun taşınması bile trafikte başlı başına büyük bir sorun oluşturacaktır.

Tüm bunların yanı sıra bir de projenin "yap-ışlet-devret", yani kamu-özel işbirliği modeline göre yapılacak olması sorunu var. Tıpkı Hazine garantisiz verilen diğer projelerde olduğu üzere, projenin yıllara yayılan ağır faturası bir kez daha

işçi ve emekçilerin sırtına yüklenecektir. Peki, toplumun yararına olmadığı bu denli net olan bu proje, kimlerin acil ihtiyaçlarını karşılayacak ya da asıl kimlere hizmet edecek?

Kanal İstanbul'un gündeme getirilmesi yeni değil. Erdoğan'ın "çılgın proje"si 2011 yılında açıklanmıştı. Bu tür "mega", "çılgın" vb. projeler AKP'nin rant, yağma ve talan etme ustalığının bir parçasıdır. AKP'li yıllarda özellikle vurgunculuk ile zenginleşen yandaş sermaye ve AKP kadroları ile aileleri, sömürü düzeninin en çarpıcı örnekleridir. Servetleri o kadar katlanmış durumdadır ki bu ülkenin cumhurbaşkanının kişisel mal varlığı, ABD ile yaşanan gerilimlerde, ABD tarafından yaptırım ve tehdit unsuru olarak kullanılabilir. Kanal İstanbul Projesi açıklandığından bu yana, kanal güzergahının çevresinde yer alan araziler çoktan paylaşıl-

mış durumda. Babacan Holding 7 yıldır arsa topladıklarını övünerek açıklıyor. Katar emirinin annesinin arsa alma olayı yalnızca buzdağının görünen kısmıdır. Kuveyt ve Suudi zenginlerinin de arsa aldıkları biliniyor. Aynı zamanda Katar televizyonlarında Kanal İstanbul projesinin reklamları yapılıyor. Yerli ve yabancı sermayedarların kanal etrafında açılacak yeni imarlara sınıfsal refleksleri gereği iştahla yaklaşmaları beklenen bir davranıştır. Olayın bir yanında bu var.

Diğer yanında ise AKP'nin kendi bekasını kurtarma hesapları var. Gelinek yerde seçmen desteğini kaybetmeye devam eden Erdoğan ve AKP'si tekrardan şovenizm zehirine sığınıyor. Montrö Sözleşmesi üzerinden egemenlik hakkını tartışıyor, Doğu Akdeniz'deki zenginliklerden pay almak amacıyla Libya'daki iç savaşta tırmandıracak hamleler yapıyor. Keza savaş sanayisine büyük miktarlarda para yatırıyor.

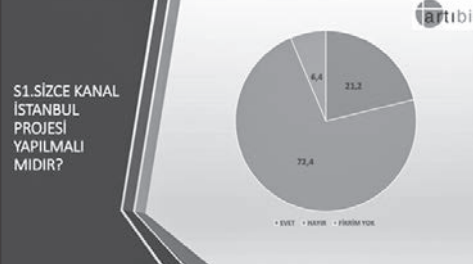
AKP iktidarı ve ortakları, ülkenin bekası diyerek, işçi ve emekçilerin asıl sorunları olan işsizlik, yoksulluk, güvencesizlik konularının gündeme gelmesini engellemeye çalışıyorlar. Kamu kaynaklarının yağmalanmasına kılıf olarak bu tür projeleri öne sürüp, geniş kitleleri kutuplaştırıyorlar. Kanal İstanbul Projesi'ni savunabilen işçi ve emekçiler, kendi sınıfsal kaygıları ile hareket etmeye başlamadıkça hem doğa hem de insan yaşamı tehdit altında kalmaya devam edecektir.

Kanal İstanbul anketi: İstanbullular istemiyor!

AKP şefi Tayyip Erdoğan'ın "İstemeyeniz de yapacağız" dediği Kanal İstanbul projesine ilişkin Artı 1 Araştırma tarafından yürütülen anket çalışmasının sonuçları açıklandı.

CHP 26. Dönem eski Milletvekili Barış Yarkadaş, katıldığı bir televizyon programında Artı 1 Araştırma'nın 26 -

27 Aralık 2019 tarihinde telefonla, 500 kişi yürüttüğü anketin sonuçlarını paylaştı. Buna göre, "Sizce Kanal İstanbul projesi yapılmalı mıdır?" sorusu sorularan katılımcıların yüzde 72,4'ü hayır dedi. Projeyi destekleyenlerin oranı yüzde 21,2'de kalırken, katılımcıların yüzde 6,4'ü 'Fikrim yok' dedi.

Ekonomide pembe hayaller ve gerçekler

Gerçek tabloda, işsiz sayısında bir yılda yaşanan artış 55 ilin nüfusunu geçmiştir. İstihdam edilen sayısı giderek düşmekte, cari işlemler dengesizliği devam etmektedir. Pembe tablolar çizilen, sahte başarı hikayeleri ve büyüme hayalleri anlatılan işçilere reva görülen asgari ücretin hali ortadadır.

Erdoğan ve AKP'si işçi ve emekçileri pembe hayallerle kandırmaya, başarı tabloları çizmeye devam ediyorlar. Krizin geride kaldığından, ekonomik büyümeden, istihdam artışından dem vurmaktan vazgeçmiyorlar. Oysa kitlelere yutturmaktan istedikleri bu pembe tablonun Türkiye gerçekliğiyle hiçbir ilgisi yok.

Erdoğan, AKP'nin 17 yılda 9 milyon yeni kişiye iş sağlayarak, istihdam rakamını 29 milyona yükselttiğinden bahsetmişti. Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak ise 2020 için hazırlanan Yeni Ekonomi Programı'ndaki hedefe göre, "2019 sonu itibarıyla artık yüzde 5'in üzerindeki büyümeyle ekonomide ve istihdamda çok daha iyi bir döneme hızla ilerliyoruz" demişti.

Fakat rakamlar, hem de devletin kendi kurumunun, TÜİK'in (Türkiye İstatistik Kurumu) verileri başka şey söylüyor. TÜİK'e göre, AKP'nin iktidara geldiği 2002'de yıllık 21 milyon 354 bin olan istihdamdaki kişi sayısı, son yayınlanan temmuz istatistiklerinde 28 milyon 517 bin kişi oldu. Demek oluyor ki istihdam edilen kişi sayısı 7 milyon 200 bin kişi arttı. Aynı süre zarfında çalışabilecek yaşta ki nüfus sayısı ise 13,5 milyon arttı. Yani

bu nüfusun yarısına iş yaratılmadı.

Büyüme hikayesini ise, konunun uzmanları öncelikle bütçe dengeleri ve ikinci olarak da banka kredilerindeki artışın gerçekleşmesi açısından "imkânsız" diye niteliyorlar. Büyüme rekorları kırmakla övünen AKP için bu konu "çok önemli." Oysa krediler sayesinde ve tüketime dayalı büyümeyle dönen çark, krizle birlikte teklıyor. AKP kadroları öncelikli çözüm bekleyen sorunların ekonomisiyle ve adalet sistemiyle ilgili olduğunu dile getiriyorlar. AKP olası bir erken seçim için kendi parti tabanına yönelik yaptığı çalışmalarda ekonomik büyümeyi öne çıkarmakta, "Ekonominin mutlaka canlandırılması" gerektiğini belirtmektedir. Kamu bankaları eliyle tüketimde belli bir canlılık sağlamayı ve bu sayede de yatırım çekmeyi umuyorlar. Ancak hayat pahalılığının artışı, ücretlerin eridiği koşullarda tüketimdeki zayıflık bekledikleri büyümeyi de engelliyor. Tüketim giderlerinin ise Türkiye ekonomisinin en önemli desteği olduğu belirtilmektedir.

2019'un Temmuz-Eylül aylarını kapsayan üçüncü çeyreğinde GSYH'da %1,1 büyüme beklenirken, geçen yılın aynı çeyreğine göre ancak %0,9 artış yaşandı.

Bu tablonun AKP'nin istediği yönde değişeceğine dair emareler de ortada yok. Düzen siyasetinin "istikrarsız" hali, ABD yaptırımları, Suriye ve şimdi de Libya üzerinden girilen savaş bataklığı, 2020'nin Türkiye için hiç de çizilen pembe tablolara uygun geçmeyeceğini gösteriyor.

Gerçek tabloda, işsiz sayısında bir yılda yaşanan artış 55 ilin nüfusunu geçmiştir. İstihdam edilen sayısı giderek düşmekte, cari işlemler dengesizliği devam etmektedir. Pembe tablolar çizilen, sahte başarı hikayeleri ve büyüme hayalleri anlatılan işçilere reva görülen asgari ücretin hali ortadadır. Oysa aynı tabloda sermaye sınıfına teşvikler devam etmekte, türlü kolaylıklar sağlanmaktadır. Saraydaki lüks yaşam devam etmekte, savaşa, dinsel gericiliğe devasa bütçeler ayrılmaktadır. Sermaye ve Erdoğan AKP'si, işçi ve emekçileri iliklerine kadar sömürme konusunda tüm hızla yola devam etmektedirler.

Bu tabloyu değiştirecek olan ise işçi ve emekçilerin örgütlü birliklerini yaratmaları ve sınıf mücadelesini büyütmeleridir. İşçi ve emekçi kitleler üretimden gelen gücün farkına vararak, sömürüye, yoksulluğa, işsizliğe dur diyebilmelidirler.

2019'da halkın enflasyonu yüzde 42,6!

Birleşik Kamu-İş Konfederasyonunun Ar-Ge birimi KAMUAR'ın hesaplamalarına göre, Aralık ayında temel gıda ürünlerinin fiyatları, Kasım ayına kıyasla yüzde 4,6 arttı. Bir önceki yılın Aralık ayına kıyasla artış ise yüzde 42,6 oldu. 12 aylık ortalama fiyatlar üzerinden kaydedilen artış da yüzde 49,2 oldu.

YOKSULLARI DAHA ÇOK ETKİLİYOR

Türkiye'nin en zengin yüzde 20'lik kesimi ile en yoksul yüzde 20'sinin harcamalarından gıdaya ayırdığı payların farklılıklarına değinilen araştırmada, "Dolayısıyla gıda fiyatlarında yaşanan artış ve azalışlar, harcamalarının büyük bölümünü gıdaya ayırmak zorunda bulunan yoksulların enflasyonunu zenginlere göre çok daha fazla etkiliyor" ifadeleri kullanıldı.

Araştırmada, temel gıda ürünlerinin fiyatlarındaki aylık, yıllık ve 12 aylık ortalama fiyatlardaki değişimler şöyle açıklandı:

-Aralıkta süt ve süt ürünleri ile yumurta harcamaları peynir fiyatlarında yumurta fiyatlarına bağlı olarak yüzde 17,6 oranında artarken, katı ve sıvı yağ fiyatlarında ise yüzde 1,8 oranında azalış gözlemlendi. Meyve harcamalarının yüzde 5,3 oranında arttığı aralık ayında sebze harcamalarında ise bir önceki aya göre yüzde 5,5 oranında yükseliş gözlemlendi. Bakliyat fiyatları yüzde 6,9 oranında artarken, salça, zeytin, bal, çay tuz ve benzeri gıda maddelerinden oluşan diğer gıda fiyatlarında yüzde 0,5 oranında artış oldu.

-2019 yılında ekmek, un, bulgur, makarna ve benzerlerinin fiyatlarında yüzde 10,5, et-balık fiyatlarında 8,6, süt ve süt ürünleri ile yumurta fiyatlarında yüzde 58 oranında artış yaşandı. Bir yıl öncesine göre göre katı ve sıvı yağ fiyatları yüzde 15 oranında arttı. Meyve fiyatları yüzde 79,1 oranında, sebze fiyatları ise yüzde 74,6 oranında artış gösterdi. Bakliyat fiyatları yüzde 26,5 diğer gıda fiyatları ise yüzde 40,8 oranında arttı.

-Yıllık ortalamalara göre ekmek, un, bulgur, makarna fiyatları yüzde 21,3, et ve balık fiyatları yüzde 14,5, süt, süt ürünleri ve yumurta fiyatları yüzde 41,2, yağ fiyatları yüzde 19,1, meyve fiyatları yüzde 94,4, sebze fiyatları yüzde 134,7, bakliyat fiyatları yüzde 21,3, diğer gıda maddelerinin fiyatları da yüzde 31,7 oranında artış kaydetti.

2020'de asgari ücret...

Sermayeye kölelik çarkı kırılmalıdır!

İnsanca yaşamaya yetecek bir ücret için üretimden gelen gücünü gösteremeyen işçi sınıfı bir kez daha açlık sınırının altında bir asgari ücrete mahkûm edildi. Sermayesi, cumhurbaşkanı, AKP'si ve sendikacısı ile düzen güçleri, bir toplu sözleşme satışını daha, işler karışmadan, herhangi bir "mikrofon kazası" yaşamadan "başarıyla" tamamladılar.

2020 yılında geçerli olacak asgari sefalet ücretine karşı işçilerden eylemli bir tepki gelmese de milyonlarca asgari ücretli, açıklanan sefalet zammından hiç de memnun değil. İşçi ve emekçilerdeki hoşnutsuzluğun gerisinde hayat pahalılığı karşısında alım gücünün düşmesi, ekonomik krizin artan faturası, süreklileşen zamlar gibi oldukça fazla geçerli sebep var. Öte taraftan işçi sınıfı için kayıp bir yıl olarak geride kalan 2019'da Erdoğan AKP'sinin patronlara hangi yardımları yaptığını, ne tür vergi afları getirdiğini, onları hangi iflaslardan kurtardığını, sermayeye nasıl ek kaynaklar yarattığını, hangi teşviklerde bulunduğunu herkes biliyor. İşçi ve emekçiler, sermaye iktidarının güya işçilerin işsizlik güvencesi olan İŞKUR fonunu nasıl sonuna kadar patronların yağmasına açtığını, vergi yükünü nasıl da emekçilerin sırtına yüklediğini, işçilere gelince yok denilen devlet bütçesinin sıra sarayın ihtişamına, şovlara, gösteriş olsun diye yapılan harcamalara gelince nasıl yağmaya açıldığını bu son bir yıl içinde fazlasıyla gördüler. Seslerini çıkaramasalar da tepkilerini eylemlerle gösteremeseler de bunları içlerine sindirebilmiş değiller.

İşçiler için açıklanan son sefalet zam-

mı bir yıldır biriken tüm adaletsizliklerinin üzerine geldi. Milyonlarca asgari ücretli yeni yıla buradan gelen bir öfkeyle girdi. İşçilerde biriken hoşnutsuzluğu sömürü düzeninin temsilcileri de gördü. Sermaye hükümeti AKP'nin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'nın işçilerin daha iyi bir asgari ücret beklentilerini gelecek yıla havale etmek istemesinin gerisinde bu var. Çalışma Bakanı, bir sonraki asgari ücretin tüm tarafların anlaşmasıyla hayata geçirileceği müjdesini vererek, biriken bu tepkiyi yatıştırmaya çalıştı. Sermaye sözcüleri yeni yıla nasıl girilmişse öyle devam edileceğini düşünüyor olmalı ki milyonlarca işçinin öfkeli girdiği 2020'de, bu öfkenin örgütlenip eyleme geçirilmesini şimdiden engellemeye çalışıyorlar.

İşçilerde biriken öfkeyi yalnızca AKP ve kapitalistler görüyor ve buna karşı yalnızca onlar önlem alıyor değil. İşçi sınıfının ayağındaki pranga işlevine sahip sendikal bürokrasi de durumdan haberdar. Türk-İş bürokrasisi, talepleri karşılanmadığı aldatmacasıyla sözleşme masasını terk etmesinin ardından yaptığı açıklamalar ile güya tepkisini gösterdi. Hak-İş te açıklanan zamdan hoşnut olmadığını ifade etti. Sendika ağaları tümüyle bir tiyatro olan asgari ücret pazarlıklarında başından sonuna kadar rollerini oynadılar. Masa başlarında atıp tutanların, "milyonları sokağa dökeriz" diyenlerin, asgari ücret görüşmelerinde sözde masayı terk edenlerin döndükleri yer eylem alanları değil, kendi rahat koltukları oldu. Ancak işçi ve emekçilerin nezdinde bu yalanların bir itibarı kal-

madı. Sömürü çarkının dişlileri arasında bulunan bu sendikal anlayış fazlasıyla teşhir olmuş durumda.

Kuşkusuz bu farkındalık işçi sınıfı için anlamlıdır. Fakat farkına varmak ancak değiştirme iradesiyle birleştiğinde sonuç üretebilir. Sendikal ihanet şebekesinin böylesine ayan beyan yalan söyleyebilmesi, işçileri bu kadar kolay aldatabilmesi işçi sınıfının ne kadar örgütsüz olduğunu bir kez daha göstermektedir. Bu örgütsüzlük sadece sendikasız işçiler için söz konusu değildir. Çeşitli sarı sendikalara üye konumunda olan on binlerce işçi de kendi gelecekleriyle ilgili karar hakkını sendika ağalarına bıraktıkları, tabanda birliklerini sağlamadıkları için gerçek manada örgütsüzdür.

İşçi sınıfı patronları sırtından atmak istiyorsa, mücadelenin temel bir ayağını da sendikal ihanet şebekesini alt etmek hedefi üzerine kurmalıdır. Sömürü çarkını parçalama mücadelesi, bu çarkın dişlilerinden biri olan sendikal ihanet kırılmazsa başarıya ulaşamaz. Sermaye sınıfının karşısına "İnsanca yaşamaya yetecek ücret", "İnsanca çalışma koşulları" vb. taleplerle, düzen sendikacılığının karşısına da işçi sınıfının tabanda birliğini sağlayacak "söz, yetki, karar hakkı" gibi devrimci sınıf sendikacılığının ilkeleleriyle çıkılmalıdır. Bu ilkeleri hayata geçirmek, sınıf örgütlerini sermaye memurlarından kurtarmak, sendikal bürokrasinin denetimi dışında kalabilen devrimci sendikal mevzileri ise işçi sınıfı için örnek mücadele kalelerine çevirmek, bugünün de yarının da önemli görevleri arasında yer alıyor.

Hâlâ "Sefalet zammını kabul etmedik" diyor

Asgari ücret orta oyununda işçileri sözde "temsilen", esasta ise sefalet zamlarını işçi sınıfına kabul ettirmek adına rol alan Türk-İş'ten 2020 yılı asgari ücretiyle ilgili açıklama yapıldı.

Türk-İş Başkanı Ergün Atalay, belirlenen rakamı kabul etmediklerini savunmayı sürdürdü.

ZAMMI AKP HÜKÜMETİ VE SERMAYE BELİRLEMİŞ

Kendilerinin de dahil olduğu orta oyunuyla belirlenen sefalet ücretini eleştirmeye ve boş konuşmaya devam eden Atalay, "Zammı hükümet ve işverenler belirledi, daha önce '2 bin 578 liranın altındaki bir rakamı kabul etmeyiz' dedik ve etmedik" ifadelerini kullandı. Atalay, bu masanın bir parçası oldukları gerçeğini unutarak görüşmelerin çoğuna da katılmadıklarını iddia etti.

Asgari ücret orta oyununu da eleştiren Atalay, sendika ağalarının işçi sınıfının çıkarlarına sahip çıkmaktaki sorumsuzluklarını da açık etti. "Bu yapı 40 senedir var, demokratik bir yapı değil. Bu yapıyı değiştirmek gerekiyor" ifadelerini kullanan Atalay'ın serzenişi, "Bugüne kadar neredeydiniz?" sorusunu akla getirdi.

SEFALET ZAMMININ SORUMLULARI SERMAYE-AKP-SENDİKA BÜROKRATLARI

Kendilerine yöneltilen eleştirilere karşı "Rakam iyi olduğu zaman hükümet ve işveren vermiş oluyor, rakam iyi olmadığı zaman sendikalar almamış oluyor" ifadelerini kullanan Atalay, kendilerinin de tersi yönden demagoji yaptığı gerçeğine işaret etti. Nitekim kendileri de rakam "iyi" olduğunda "sendikalar başardı", kötü olduğunda "hükümet ve işveren verdi" mantığıyla hareket etmektedir. Oysa, bu orta oyunuyla hayata geçirilen sefalet zamlarından, hükümet-sermaye-sendika bürokratları 'şer üçlüsü' olarak tamamı sorumludur.

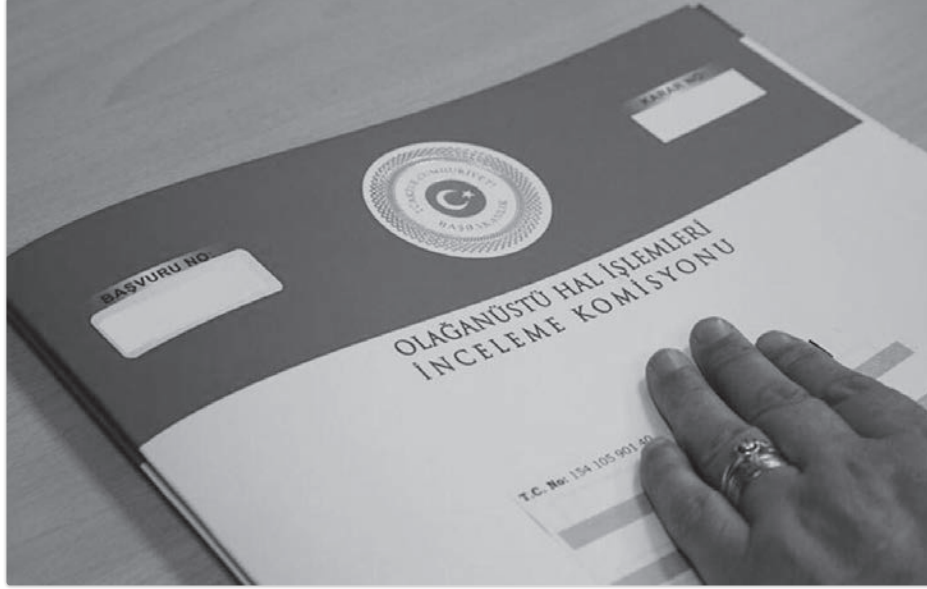
Atalay'ın bu ikiyüzlü ve boş lafları, sermaye ve AKP hükümetinin, işçi sınıfına sefalet zammı dayatmasında Türk-İş bürokratlarının ön açıcı rollerinin üzerini örtemez. Zira tescilli sendika bürokratları, lafla peynir gemisinin yürümeyeceğini bilmiyor olamaz. İşçi sınıfı da bunun farkına varmalı ve kendilerini sefalet zammına mahkum eden şer üçlüsüne karşı harekete geçmelidir.

OHAL Komisyonu'nun oyalama taktiğine karşı fiili-meşru mücadele!

Tayyip Erdoğan yönetimindeki AKP iktidarı, kirli suç ortaklarının 15 Temmuz 2016'daki darbe girişimini "Allah'ın bir lütfü" sayıp, kendi siyasi hedeflerine yürümekte bir dönüm noktası olarak kullandı. Girişimin bastırılmasının ardından kendi faşist darbesini gerçekleştirdi. OHAL'in ilan edildiği 21 Temmuz 2016'dan sonlandırıldığı 17 Temmuz 2018'e kadar 36 KHK yayınladı. 2018 yılında resmiyette sona eren OHAL, tek adam rejimiyle kalıcılaştı.

Bir gecede çıkarılan KHK'lar ile işlerine son verilen, özel sektörde çalışmalarını dahi fiilen engellenen kamu emekçileri sosyal ölümler haline getiren tek adam diktası, işlerine dönmek isteyen emekçilere bütün hukuk yollarını kapattı. Ardından göstermelik bir komisyon kurarak, demokrasi kılıfı adı altında, OHAL saldırıları konusunda oyalayıcı bir iç hukuk yolu işletmeye başladı. 23 Ocak 2017 günü 685 sayılı OHAL KHK'sı ile, iki yıl içinde kamudan ihraç edilmiş yüz binlerce kamu emekçisinin ihraç başvurularını değerlendirmek ve karar altına almakla yetkilendirilen OHAL İşlemlerini İnceleme Komisyonu emekçilerin karşısında adeta bir barikat oldu. Geçtiğimiz günlerde *Resmi Gazete*'de yayınlanan bir genelge ile OHAL Komisyonu'nun ömrü 1 yıl daha uzatıldı. AKP iktidarı böylelikle süreci kendi lehine işletmeye devam edeceğini sergilemiş oldu.

İhraç edilen emekçiler neyle suçlandıklarını bilmeden, aleyhlerine olan delilleri görmeden ve savunma haklarını kullanmalarına olanak tanınmadan OHAL Komisyonu'na başvuru yaptılar.

Komisyon bu şekilde yapılan başvurular üzerinden kararlar verdi. Gece yarısı yayınlanan OHAL KHK'leri ile savunma dahi almadan hukuksuz bir şekilde gerçekleştirilen ihraçlarda oldukça hızlı davranılırken, komisyona yapılan başvuruların sonuçlandırılmasının yıllara yayılarak oldukça ağırdan alınması, tek adam rejiminin emekçiler için yıkım olduğunun dolaysız göstergesidir. Komisyona başvuruların neye göre reddedildiği veya neye göre kabul edildiği muamma olarak duruyor. Ayrıca komisyonun, kurulduğu günden bugüne, çoğu başvuruları reddettiği görülüyor.

OHAL Komisyonu 26 Aralık 2019 tarihinde yaptığı açıklamada, komisyonun karar vermeye başladığı tarihten bugüne, yani iki yıl içinde, 126 bin 300 başvurudan 9 bin 600'ü kabul, 88 bin 700'ü ret olmak üzere toplam 98 bin 300 baş-

vurunun karara bağlandığını, kalan 28 bin başvurunun ise incelemesinin devam ettiğini duyurdu. Sürecin bu kadar uzatılmasıyla, AİHM'e gidilmesinin önüne de geçilmektedir.

KESK PASİF BEKLEYİŞİ BİR KENARA BIRAKMALIDIR

"FETÖ terör örgütü"yle ilişkilendirilerek, binlerce emekçi görevinden ihraç edilirken, binlerce yurtsever, ilerici, devrimci emekçi de bu saldırıdan nasibini aldı ve işinden oldu. KESK, konuya dair yaptığı açıklamalarda, "ihraçlarının ana nedeni, anayasa ve uluslararası sözleşmelerle güvence altına alınan sendikal eylem ve etkinliklere katılmalarıdır" ifadeleriyle, üyelerinin ihraç edilmesinin haksız olduğunu vurgulamaktadır. Ayrıca komisyonun işlevsizliğini ve oyalayıcı tutumunu teşhir ederek, "OHAL Komis-

yonu'nun, Türkiye Cumhuriyeti'nin anayasal kurumları olan mahkemeleri yok sayarak karar vermesi açık bir anayasa ihlalidir ve suçtur. Dolayısıyla yapılması gereken komisyonun görev süresinin uzatılması değil lağvedilmesidir. Hukukun suç olmayan gerekçelerle ihraç edilen tüm kamu görevlilerinin bütün haklarıyla birlikte derhal görevlerine iade edilmesi sağlanmalıdır." demekte, burjuva hukukuna geri dönülmesi ve işlemlerin o çerçeve yapılması gerektiğinin altını çizmektedir.

Baskı ve saldırıların yoğunlaştığı, tek adam diktasının hüküm sürdüğü, diktatörün iki dudağına arasına sıkışan kararlarla yol yürüyen günümüz Türkiye'sinde demokrasi beklemek nafilidir. Rafa kaldırılan burjuva hukuku çerçevesinde sorunları çözmeye ve çubuğu hep o tarafa bükmeye çalışmak, en hafif tabirle kendini kandırmaktır. KESK'in saldırılara karşı bir mücadele programı oluşturmaması, yaptığı açıklama dışında süreci sadece izlemekle yetinmesi ise emekçileri farklı bir yolla oyalamaktan başka bir anlam taşımamaktadır.

Yaratılan korku atmosferinde kendine adeta dikensiz gül bahçesi yaratan Erdoğan iktidarı, sendikaların ve ilerici kamuoyunun pasif tutumundan güç almaktadır. Özellikle kamuda örgütlü KESK payına "bu süreçte ne kadar az mücadele edilirse o kadar kaybımızı az olur" anlayışıyla hareket edilmesi, tüm emekçilerin ve dolayısıyla kendisinin ölümü olacaktır. Hangi dönemde olursa olsun saldırılara karşı mücadele edilmedikçe, burjuvazi işçi ve emekçilerin haklarını kendiliğinden takdir etmez. Tersine, karşısında örgütlü bir güç görmediği sürece saldırılarının sonu da gelmez.

Halihazırda başta ihraç edilen emekçiler olmak üzere tüm emekçilerin hakları için ortaya bir mücadele programı koymak ve fiili-meşru mücadele hattını izlemek, acil bir görev olarak orta yerde duruyor. KESK'in sorumluluğu, ileri çıkan mücadele dinamiklerinin önünde engel teşkil etmek değil, bu dinamiklere yol açmak ve tüm emekçileri mücadeleye kanalize etmek için elindeki olanak ve güçleri harekete geçirmektir. OHAL Komisyonu'nun varlığına son vermenin ve saldırıları püskürtmenin yolu buradan geçmektedir.

İşçi ve emekçilerin stresi 10 yılda daha da arttı

Türkiye Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü'nün (OECD) verilerine göre Avrupa ülkeleri haftalık çalışma saatinin en uzun olduğu ülkeler arasında yer alıyor. Bununla birlikte alınan sefalet ücreti, yoğun sömürü, işten atılma sopasıyla uygulanan keyfiyete varan hak gaspları ve mobbing, bu koşullarda çalışan işçi ve emekçinin stresini her geçen gün daha da artırıyor.

Kariyer.net'in CURIOCITY işbirliğiyle yaptığı "Çalışma Hayatında Stres" konu-

lu araştırması, işçi, emekçilerde stresin 10 yıl öncesine göre daha da arttığını ortaya koydu..

Çalışmaya, sağlık, eğitim, perakende gibi farklı sektörlerden 1872 çalışan katıldı. Araştırmada, 10 yıl öncesine göre, çalışanların daha stresli olduğu düşüncesine katılanların oranı yüzde 86, bugün stresin iş değişikliklerinde en büyük etken olduğuna katılanların oranı ise yüzde 89 olarak gerçekleşti.

Stresin en başta gelen nedeni mesai

saatinin çokluğu, yoğunlaşan sömürüye karşı azalan ücret oldu. İşyerindeki aşağılama, mobbing önemli bir stres kaynağı.

Araştırmaya katılanlara "Şirketiniz stresi önleyecek ya da azaltacak yöntemler uyguluyor mu? Uyguluyorsa neler olduğunu belirtir misiniz" diye sorulduğunda, her 10 çalışandan 8'i şirketlerinin stresi önleyecek ya da azaltacak hiçbir şey yapmadığını ifade etti.

Kriz bahane, kâr şahane!

Kriz gerekçesiyle ağlaşmaların patronlar adına koca bir yalan olduğu açıktır. Çünkü onlar kriz dönemlerinden, işçi ve emekçiler üzerindeki sömürü ve köleliği arttırarak çıkmasını bilmektedirler. Krize rağmen kapitalist patronların kârları yükselirken, tekstil işçisinin sefaleti ve yoksulluğu büyümektedir.

Ekonomik kriz bir dizi ekonomik soruna yol açıyor. Tabii ki krizden dert yanan patronlar sadece kârlarından zarar ediyorlar. Sanayideki üç önemli sektörden biri olan hazır giyim de krizden etkilenen sektörlerden biri.

TOBB konfeksiyon ve hazır giyim sanayi meclis başkanı Şeref Fayat, krizden kaynaklı rekabet koşullarının zorlaştığından şikâyet ediyor. Hazır giyimin liderlerinden olan Abdullah Kığılı ise, sektörde pembe bir tablo ortaya koymanın mümkün olmadığını, birçok firmanın mağazalarını kapattığını, birçok hazır giyim mağazasının 2021'i göremeyeceğini söyleyerek krizin büyüklüğüne dikkat çekiyor. LCW'nin sahibi Vahap Küçük'te benzer biçimde dert yanyor.

Tüm hazır giyim patronları hep bir ağızdan krizden olumsuz etkilendiklerini, kâr marjlarının düştüğünü ifade ediyorlar. Fakat öt yandan, krizden dert yanan LCW, ucuz işgücü merkezi olarak gördüğü Erzurum'da 500 işçi kapasiteli fabrika

açacağını söylüyor. System Tekstil patronu olan Şeref Fayat Kırklareli'ne üç milyon Avro yatırımla yeni bir fabrika açıyor. Kığılı ise, krizin üstesinden yurtdışındaki mağazalar zincirini büyüterek geldiğini söylüyor. Yani krizden yakınan kapitalist patronlar, krizi bir fırsata çevirerek yatırımlarını arttırmışlardır. Kriz yine patronları teğet geçmiştir.

Kâr ve yatırımlar noktasında ortaklaşan tekstil patronları, krizden çıkış planları konusunda da mutabıklar. Ucuz işgücü olarak görülen Suriyeli işçilerin sektörde daha fazla istihdam edilmesi, rekabeti sağlamak için düşük ücret politikası, herkesin üniversiteye gidip okumasının bir anlam ifade etmediği vb. konularda hem fikirler. Kimsenin gidip üretici veya ara eleman olarak çalışmadığını, bunu da genç işsizliğin nedeni olduğunu söyleyerek, tam bir arsızlıkla işsizliğin artmasından gençleri sorumlu tutuyorlar. Büyük kentlerde Suriyeli işçiler olmazsa ayakta duramayacaklarını söyleyerek, krize na-

sıl ayakta kaldıklarını açıklıyorlar.

Kriz gerekçesiyle ağlaşmaların patronlar adına koca bir yalan olduğu açıktır. Çünkü onlar kriz dönemlerinden, işçi ve emekçiler üzerindeki sömürü ve köleliği arttırarak çıkmasını bilmektedirler. Krize rağmen kapitalist patronların kârları yükselirken, tekstil işçisinin sefaleti ve yoksulluğu büyümektedir. Krizin faturası işsizlik, sefalet ücretleri, zam ve vergiler olarak işçilerin omuzlarına yıkılmaktadır.

"Kriz bizim krizimiz değil, bedelini ödemeyeceğiz" demediğimiz sürece, bizim payımıza hep sefalet düşecek, patronlar da kârlarını arttırmaya devam edecektir. İşçilerin önünde iki seçenek vardır. Ya boynumuzu büküp "krizin" faturasını yıkımımız pahasına ödeyeceğiz ya da başka bir yol mümkün diyerek krizin bedelini ödemeyi reddedip mücadeleyi büyüteceğiz. Yan yana gelip birliğimizi güçlendirerek, krizin bedelini ödememek, köle kalmamak için mücadele edeceğiz.

TUTSAK DEV TEKSTİL ÇALIŞANLARI VE ÜYELERİ

Aksaray İşçi Birliği Aralık ayı toplantısı

Aksaray İşçi Birliği, Aralık ayı toplantısını gerçekleştirdi. Toplantıya Kaya Giyim, Colins, Metalsa, Kalde, Mercedes, Cavan Politek, Sütaş, Brisa, Doğuş Çay, Doğuş Şeker, Eroğlu Giyim, Sarıgöz Metal'den işçiler katıldı. Toplantı sonunda bir açıklama yapıldı.

Açıklama şöyle:

"Aksaray İşçi Birliği Aralık ayı toplantısında asgari ücrete dair gelinen nokta tartışıldı. Açlık sınırının altında belirlenen asgari ücretin işçi sınıfına dönük sefalet ücreti dayatmasının, sermaye korunması anlayışının dolsuz sonucunda olduğu aşıkardır. İşçi sınıfına gerekli olan insanca yaşamaya yeten ve vergiden muaf asgari ücrettir. Bunun için gerekli olan ise özelde asgari ücretli milyonların, genelde işçi sınıfının militan mücadelesidir!

Toplantıda fabrikalarda yaşanan işçi kıyımları ve kıyıma hazırlanan fabrikalardaki gelişmeler ele alındı. Bilindiği gibi Doğuş Çay'da işçi kıyımı yaşanmış, birliğimiz bu kıyıma karşı ortak duruş için çaba göstermektedir. Doğuş patronu işçilerin birliğini dağıtmak için tek tek işçileri cips fabrikasında çalıştırmak için teklifte bulunmaktadır. Kısa bir süre önce yaklaşık 50 işçiyi kapı önüne koyan Doğuş patronu işçilerin birliğini bozmak, mücadelesini bölmek için özel bir çaba içindedir. Aksaray İşçi Birliği Doğuş işçilerinin hak mücadelesinin yanında olacaktır.

Önümüzdeki süreçte işçi kıyımının hem ülke sahinde hem de Aksaray'da büyümesi kaçınılmaz gözükmektedir. Mercedes'te, Cavan Politek'te Türk Metal'in desteği ile yeni bir işçi kıyımına hazırlanılmaktadır. Aksaray İşçi Birliği krizin faturasını işçi sınıfına yüklemenin bir aracı olan işten çıkarmalara karşı mücadeleyi büyütecektir. İşten çıkarmaların yasaklanması talebine Aksaray'da işçilere mal etmek için kesintisiz bir faaliyet yürütecektir.

2019 yılında işçi sınıfı ekonomik ve sosyal yıkım programlarının, ağır sömürünün yükü altında ezilmiştir. Şimdi ise kıdem tazminatının gaspı saldırısı gündemdedir. Kıdem tazminatı fonu, kıdem tazminatı yükünden kurtarılması hedefi çerçevesinde gündeme getirilmiştir. Aksaray İşçi Birliği işçi sınıfının en önemli kalesi olan kıdem tazminatının gaspına karşı mücadeleyi büyütecek, etkin bir faaliyet yürütecektir."

Aliğa Belediyesi işçileri direnişi sonlandırdı

MHP'li Aliğa Belediye başkanı Serkan Acar, Mayıs ayından bu yana 250 belediye işçisini işten çıkartmıştı. İşten atılan ilk taşeron işçilerinin başlattığı direniş, kadrolu işçilerin de çıkarılmasının ardından DİSK Genel-İş sendikasının da

direnişe dahil olması ile sürmüştü. Konser, etkinlik, şenlik ve dayanışma ziyaretleriyle devam eden direniş 26 Aralık'ta Demokrasi Meydanı'nda yapılan basın açıklaması ile sonlandırıldı.

Aliğa Belediyesi'nde işlerine iade

edilme talebiyle başlatılan direniş, bir kısım işçinin CHP'li İzmir Büyükşehir Belediyesi bünyesinde işe alınması ile bitirildi

Eylemde, direniş sırasında kansere yakalanan ve yaşamını yitiren direnişçi işçi Mehmet Emin Şavur anıldı.

EATON direnişi deneyimi

İşçi sınıfının tarihi mücadeleler tarihidir ve bu mücadeleler bir dizi ders ve deneyimi barındırmaktadır. Sermaye sınıfına karşı mücadelenin doğru temellerde örgütlenmesi, benzer hatalara ve geriliklere düşmeden süreçlerin ilerletilebilmesi için, mücadele deneyimlerinden dersler çıkarmak önemlidir. Sermayeye karşı mücadelenin bir parçası ve tarafı olarak, Çerkezköy'de iki aya yakın kendi imkanları ile direnen EATON işçilerinin direnişine bu gözle bakmak bizlerin sorumluluğudur.

Direnişleri, salt direniş süreci üzerinden değerlendirmek doğru bir yaklaşım olmayacaktır. Direniş mücadelenin sadece bir dönemidir. Doğru sonuçlara ulaşmak için sürece bütünlüklü ele almak gerekmektedir.

ÖNCESİ VE SONRASI İLE YAŞANAN ZAYIFLIKLAR

En temelli zayıflık alanı bilinç planında yaşanandır. Diğer zayıflıklara da bu gerilik neden olmaktadır. Beklemeci tutumdan mücadele taleplerinin oluşturulmasına ve sendikal bürokrasiye karşı tutuma kadar, bunları belirleyen bilinç düzeyidir.

EATON'da yaklaşık 5 yıllık süreçte açığa çıkan mücadeleler içinde deneyim kazanan bir işçi bölüğü var. Bu işçiler EATON patronunun saldırıları karşısında kendiliğinden yan yana geldiler. Kendiliğinden süreç işçilerde öncü işçi bilinci yaratmadı, yaratamazdı. Sendikaya bakıştan patrona bakışa kadar bir dizi meselede bilinç gerçek bir sınıfsal bilince dönüşmedi.

Bilinç planındaki bu zayıflık, EATON'da beklemeci bir tutumun yaşanmasına neden oldu. İşten atma saldırısı aylar öncesinden kulaktan kulağa dolaşırken, mücadeleciler işçilerin başında yer aldığı listeler hazırlanmışken, saldırıya karşı ön hazırlık süreci örülemedi. Mücadeleciler işçiler saldırılara karşı hazırlık yapmak yerine sendika bürokratlarının bir şeyler yapmasını umut etti. Yaşanan saldırı karşısında ne şube, ne de "mücadeleciler" olma iddiasıyla gelen Süleyman Akyüz şahsında genel merkez bir adım attı. Aslında yapılması gereken, işçilerin öncelikle kendi öz güçlerine güvenmesi ve tabandan birliğini kurmasıydı. Bürokratların hakim olduğu Petrol-İş'in bunu

yaşamayacağı ortadayken, işten atma saldırısını püskürtecek bir mücadelenin onlardan beklenmesi ham bir hayaldi. EATON işçileri bunu yaşayarak gördüler.

İşten atma saldırısı sadece "bazı işçileri işten çıkarma" değildi. İşten atma saldırısı ile son yıllarda patronun saldırılarına boyun eğmeyen EATON işçileri diz çöktürülmek istenmiştir. Saldırının ardından EATON'da İş-Kur üzerinden kullan-at işçilik kalıcı hale getirilecek, sendikasılaştırma saldırısı ile devam edilecekti. Bu yüzden saldırı tüm EATON işçilerini ilgilendiriyordu. Mücadele mevzisi ve talepler ona göre belirlenmeliydi. Doğru bir bakışla tüm işçilerin birbirine kenetlenmesi sağlanabilirdi. Ne yazık ki direnişçi işçiler saldırıya, patronun ve sendika bürokratlarının işçiyi bölme anlayışını kolaylaştıracak bir tarzda yaklaştılar. İşyeri sözleşmesinde imzalanan, işten atılmalarda son giren ilk çıkar maddesinin işletilmesini istediler. Bu da direnişin daralmasına yolaçtı.

Direnişin daha geniş işçi bölükleri tarafından sahiplenilebilmesi için, işçilerin etrafında kenetlenmesini sağlayacak talepler ve söylemler önemliydi. Direnişlerin taleplerinin kapsayıcı olması, tüm işçilerin birlikte hareket etmesini kolaylaştıracaktı.

SENDİKA BÜROKRATLARI EN BAŞINDAN BERİ KAPİTALİST PATRONLA KOL KOLA!

Petrol-İş Sendikası genel merkezi, şubeleri, işyeri temsilciler şanlı tarihlerinden dem vuruyorlar. EATON'da yaklaşık 300 işçinin işten atılmasına karşı hiçbir şey yapmamak bu tarihin neresinde duruyor? Geçmiş mücadele tarihi ile sendikalarımıza çöreklenmiş bu bürokrat takımının hiçbir alakası yoktur. Şanlı tarihi yazanlar, direnmekten ve mücadele etmekten geri durmayan işçi sınıfıdır.

EATON işçilerinin örgütlü olduğu Petrol-İş İstanbul 1 No'lu şubenin başkanı Ahmet Baranlı'nın uzun süredir EATON patronuyla sömürünün devamlılığı için birlikte hareket ettiği bilinmektedir. Bu tutum dile getirildiğinde, şube başkanına şakşakçılık yapanlardan gericiler tepkiler aldık. Ancak yalakağın bir işe yaramadığı görüldü, birçoğu işten atıldı. Atılan işçilerin birçoğu tekrar geri döneceksiniz vaadi ile bu bürokratlar tarafından kandırıldı. İşe geri dönmenin şartı ise direnişe katılmamaktı.

Öte yandan, şubeye muhalif olan, "mücadeleciler" olduğunu iddia eden baş temsilci Abidin Kaya ve ikinci temsilci Yasin Ekim'in işten atma saldırısı ve direniş sürecindeki suskun tutumları nereye denk düşmektedir? İşçilerin direnişe baş-

ladığı gün fabrika önüne gelip direnen işçilerin birliğini zayıflatmaya dönük açıklamaları hangi "mücadeleciler" sendikacılık anlayışına uymaktadır? Böyle etliye sütlüye dokunmadan EATON'da ömürlerinin uzun olacağını düşünüyorlarsa çok yanılıyorlar. Çünkü mücadeleciler işçilerin büyük çoğunluğunun işten atılmasıyla kendi muhalifliklerini güçlendirmek için yaslandıkları zemin ortadan kalkmıştır. Taban desteğinin zayıfladığı yerde saldırı er geç bu temsilcilere de yönelecektir. Saldırı karşısında pasif kalmak, ya işten çıkartılmayı ya da bürokratlarla uzlaşmayı getirir.

Direnişçi işçilerin genel merkez önünde yaptıkları eylemle genel merkezin tutumu da ortaya çıktı. AKP'li başkanın yerine "mücadele" söylemleriyle oturan yeni başkanın direnişe karşı pratik tutumu, mücadeleciler işçileri ilk günden itibaren oyalaması, mücadeleden uzak durmayı tercih edeceklerini gösterdi. Sonrasında "kıdem ve ihbar"ı, tüm yasal hakları aldınız, daha ne istiyorsunuz dediler. Sendikanın temel görevlerinden birinin işçinin işten atılmasını engellemek ya da atılan işçinin işe geri dönmesini sağlamak olduğunu çoktan unutmuşlardı!

Petrol İşçileri Birliği (PİB) olarak saldırı öncesinde ve sonrasında, sınıfın

mücadele deneyimlerinden öğrenerek çıkardığımız derslere dayanarak işçileri uyardık ve mücadelenin doğru temellerde örgütlenmesi için çaba gösterdik. Sendika bürokratlarından bağımsız fabrika temelli bir işçi birliği oluşturmaya çalıştık. Patron ve sendika bürokratlarının özel hedefi haline geldik. Gerek sendikacıların gerek EATON yönetiminin atılan işçilere siz PİB'li misiniz diye sormaları, fabrika önlerinde yaptığımız dağıtımlara karşı tahammülsüz ve saldırgan tutumları bunun göstergesiydi.

SÖZ-YETKİ-KARAR İŞÇİDE OLMALIDIR!

Mücadele etme noktasında adım atan işçilerin yaşadıkları zayıflıklara, genel merkezinden, şubesine ve işyeri temsilcisine kadar Petrol-İş sendikasının içler acısı tutumlarına karşı, işçiler kendi olanakları ile direniş iradesi ortaya koydular. Boyun eğip gitmek yerine onurlu olanı, direnmeyi seçtiler. Tüm eleştirilerimize rağmen, patronun işten atma saldırısına karşı ortaya koydukları direnme iradesi anlamlıdır. Direnişlerini sessiz kalan sendikalarının genel merkezinin önüne taşınmaları önemlidir. İşçilerin bir dizi alandaki zayıflıkları koşullarında kendi imkanları yapabileceklerinin bir sınırı vardı, onlar bu sınıra gelip dayandılar. Şimdi mücadele noktasında öne çıkan işçilerin yapması gereken, bu süreçten gerekli dersleri ve sonuçları çıkarmalarıdır. İleride doğru hareket etmek ve daha iyisini yapabilmek için bu önemlidir.

Direnış sürecinden çıkarılacak derslerle mücadeleyi sürdürmek ve ilerletmek hepimizin sorumluluğudur. Bu açıdan EATON işçileri yılgınlık içine düşmemelidir. Kapitalist patrona karşı mücadelede bir mevzi kaybedilmiş olabilir. Sınıflar mücadelesi zaferleri, yenilgileri ve geri çekilmeleri ile bir bütündür. Yenilgilerden doğru temellerde çıkarılacak dersler, ileride verilecek mücadelelerinin daha sağlam ve sarsılmaz olmasını sağlayacaktır. EATON işçileri saflarını sıklaştırmalı, önümüzdeki dönem mücadelelerini hazırlığını yapmalıdır.

Sınıfımızın yüzyılları bulan mücadelelerinden, onun deneyim ve derslerinden süzülen sınıf bilincini kuşanacağız. Pasifliği, ataleti üzerimizden atacağız, özne olup süreci örmek için emek harcayacağız. Sendikadan bağımsız örgütlenmelerimizle, sendikamıza sınıf sendikacılığı anlayışını ve mücadele programını hakim kılmaya çalışacağız. Sendika işçinin öz iradesinin kendisidir. Mücadeleyi sendika bürokratlarının geri anlayışları değil, mücadelede kararlı olan işçilerin öz iradesi belirlemelidir. Söz-yetki-karar işçide olmalıdır. EATON işçisinin geleceği bu mücadele programındadır.

TRAKYA'DAN SINIF DEVRİMCİLERİ

Birleşelim, kazanalım!

Asgari ücret 2.324 TL oldu. Recep Tayip Erdoğan milyonlara jest yapacağını söylüyordu. Jestin, altı üstü 304 TL olduğu ortaya çıktı. Anamızın ak sütü gibi bize helal olan asgari ücretin insanca yaşamaya yeten noktaya çekilmesi her işçinin en doğal hakkıdır. Böylesi bir talebin, Cumhurbaşkanının iki dudağı arasından çıkacak söze bağlanması saçmalaktır.

Asgari ücretin ne kadar olacağı doğrudan 27,2 milyon işçiyi, dolaylı olarak ise 12 milyon emekliyi ilgilendiriyordu. Ailelerle birlikte aslında yaklaşık 78,4 milyonu ilgilendirmektedir. Ve tüm işçi ve emekçiler insanca yaşamaya yetecek ve vergiden muaf asgari ücreti hak etmektedirler.

Anayasanın 55. maddesinde Ücrette Adalet Sağlanması başlığında yer alan tanımlamada, "ücret emeğin karşılığıdır" ibaresi yer alıyor. Ayrıca; "Asgari ücret (minimum ücret): İşçilere ödenmek zorunda olunan en düşük ücrettir. İşçilere çalışmaları karşılığında ödenen ve işçinin gıda, konut, giyim, sağlık, ulaşım, kültür vb. temel gereksinimleri günün üzerinden en az düzeyde karşılanmasına yetecek kadar ücrettir." denilmektedir.

Devlet çalışanların yaptıkları işe uygun adaletli ücret elde etmeleri için gerekli önlemleri almakla yükümlüdür. Ama devlet sermayenin devleti olunca tüm bu ifadeler geçersiz kalmaktadır. Biz işçi ve emekçilere her yıl açlık sınırının altında asgari ücret reva görülme-

tedir.

Her yıl aynı mizansen sergileniyor. Asgari Ücret Komisyonu işçinin emeğinin karşılığını belirlemeye kalkıyor. Bir tarafta işveren temsilcileri sömürü düzeninin çarklarını yağlıyorlar ki daha fazla sömürebilsinler. AKP iktidarı temsilcileri de komisyonda yer alıyor ve tuzu kuru patronların dümenine su taşıyorlar. TÜİK de bu oyuna alet ediliyor.

İşçileri sözde temsil etmek üzere ise Türk-İş temsilcileri Asgari Ücret Tespit Komisyonu'nda yer alıyorlar. Oysa asgari ücrete talim eden milyonların hayatıyla ne Türk-İş ağalarının ne de komisyonda bulunan temsilcilerinin herhangi bir alakaları var. Altlarında lüks makam araçlarıyla, şatafatlı yaşamlarıyla, asgari ücretin kat kat üzerinde gelirlerle sefahat sürüyorlar. Bu ağaların yaptıkları, biz asgari ücretli milyonları güya korumaya dair açıklamaları gözümüzü boyamak içindir.

Asgari ücret görüşmeleri sürecinde enflasyon oranları açıklandı. Enflasyonun belirlenmesinde baz alınan çoğu ürün asgari ücretli hayatı boyunca hiç alamıyor. Sokağın enflasyonu ile TÜİK rakamları arasında en ufak bir bağ bulunmuyor. Örneğin Kayseri'de belediye ekmek fabrikasında 60 kuruşa satılan ekmek 80 kuruş oldu. Normal fırınlardaki ekmeğin fiyatı 75 kuruştan 125 kuruşa fırladı. Doğalgaza, elektriğe, suya fahiş zamlar geldi. Asgari ücretli eziliyor, insanca yaşayamaz hale geliyor.

Asgari ücretle en yüksek ücret ara-

sında 40 kat fark var. Bu fark dünyanın hiçbir ülkesinde yoktur. Söz konusu olan kendi ücretleri olunca cömert olanlar, işçiye aklıktan ölmeyi reva görüyorlar. Milli geliri böbürlenerek açıklayanlar paylaşmaya gelince cimrileşiyorlar.

Asgari ücret açlık sınırının altına düşmüşken, sermaye temsilcileri onu yine açlık sınırı altında bırakmak için mesai yaptılar ve bu yıl da bizleri açlığa mahkum ettiler. Dört kişilik bir ailesi olan asgari ücretli bir işçi ömür boyu çalışsa bile, kendisine yaşamını sürdürebileceği konut satın alamıyor. Yarı aç geçen bir yılların sonunda borçlu olarak ömrünü tamamlıyor.

Açıklanan asgari ücretin barınma, beslenme, giyim, öğrenim gideri, seyahat gideri, konut giderleri (elektrik-su-doğalgaz), haberleşme, haber alma, okuma, tatil ve dinlenme gibi ihtiyaçlarımızı karşılaması mümkün değil. İnsani ihtiyaçlarımızı karşılayacak düzeyde ücret talebimizdir. Açlığa ve ölüme mahkum eden bir asgari ücret istemiyoruz!

Kayseri İşçi Birliği olarak yürüttüğümüz asgari ücret faaliyetinin parçası olarak basın açıklaması gerçekleştirdik. Bulduğumuz kentte asgari ücret çalışması yürütmek bizim için onur vericidir. Asıl önemli olan ise insanca yaşamaya yeten vergiden muaf asgari ücret hakkını söküp almak için, biz işçilerin daha fazla birleşmesi ve mücadele etmesidir.

KAYSERİ İŞÇİ BİRLİĞİ ÇALIŞANI BİR İŞÇİ

Tarihsel dönem ve

Tarihsel Dönem ve Devrimci Parti metnini, son iki sayıdır yayınladığımız Tarihsel Çağ ve Yeni Tarihsel Dönem başlıklı metnin tamamlayıcısı olarak yayınlıyoruz. Geniş hacminden dolayı iki bölüm halinde yayınlamayı tercih ettiğimiz metnin ilk bölümüne geçen sayımızda yer vermiştik... / Kızıl Bayrak

(TKİP Merkez Komitesi'nin yakın dönemde gerçekleşen toplantısında Cihan yoldaşın yaptığı toplantıyı açış konuşmasının kayıdır... Özel ya da parti güvenliğini ilgilendiren bölümlerden arındırılmış, ara başlıklar yayın vesilesiyle konulmuştur...)

Ekim, Sayı: 276, Kasım 2011

PARTİDE İDEOLOJİK DONANIM

Eğer devrimler dönemine doğru gidiyorsak, devrime sağlam ve iddialı bir biçimde hazırlanacak, herşeyden önce parti olarak marksist dünya görüşüyle sağlam bir biçimde donanmalıyız. Partinin tümünde kuvvetli bir ideolojik kimliği egemen kılmalıyız. Bu açıdan partimizin büyük avantajları kadar önemli zaafiyetleri de var.

Büyük avantajları var; zira, yılların ardından artık daha rahat ifade edebiliyorum, partimizin sağlam bir dünya görüşü, ideolojik ve ilkesel konularda açık ve tutarlı bir bakış açısı var. Tüm siyasal yaşamı bunun bir doğrudanmasıdır. Temel değerlendirmeleri yılların sınavından geçen bir partiyiz. Daha '90'lı yılların ortasında dünya ölçüsünde halk isyanlarının ve proleter kitle hareketlerinin yeni bir dönemine girmiş bulunduğumuzu saptadık ve aradan geçen onbeş yıl bizi tam olarak doğruladı.

Partinin ideolojik, ilkesel ve yöntemsel açıdan sağlam bir duruşu var. Solun bir genel tasfiye içinde kendini ya da devrimci kimliğini tükettiği bir evrede TKİP gibi bir parti yaratabilmenin tüm sırrı değilse bile temel, olmazsa olmaz koşulu bu idi ve bizi bugüne öncelikle bu üstünlüğümüz getirdi. Bunu Parti Okulu Habip Gül Devresi sunumları sırasında ayrıntılı olarak gerekçelendirdim. Sosyalizmin so-

runları tartışmasını buna bir başka örnek olarak verdim. Bu sorunları tartışanlar içerisinde neden bir tek TKİP'nin doğru bir çizgide kaldığını, yaşananlara son derece eleştirel yaklaştığını, ama ne liberalizme ne inkarcılığa düştüğünü, eleştirel bir gözle olup biteni anlamayı, her türlü hatalı düşünce ve pratiği eleştirip aşmayı fakat devrimci mirasını da yüreklilikle savunmayı nasıl başarabildiğini, gene bu yönetsel bakış üstünlüğü üzerinden ortaya koydum.

Kuşkusuz ideolojik birikimimiz halen çok sınırlı. Ama partinin bugünkü gelişme düzeyi düşünüldüğünde, gene de önemli bir ideolojik birikimimiz var. Bunu Parti Okulu çalışması vesilesiyle özellikle gördüm. Benim zayıf gördüğüm, mutlaka incelenerek önemli ideolojik açılımlara konu edilmesini düşündüğüm bir dizi alanda, başta "sosyalizm deneyimi", yanısıra Türkiye tarihi ve toplumu olmak üzere, meseleleri aslında çok sağlam bir biçimde yerli yerine oturttuğumuzu ama bunları açık işlemediğimizi, derinleştirmedikimizi gördüm. Yine de temel çizgiler sağlam bir biçimde konulduğuna göre gerisi yapılıp, partiyi biraz derler toparlarsak bunu yapmak daha da kolaylaşır.

Türkiye tarihini çok önemsiyorum. Bir toplumun tarihini ve dolayısıyla bugüne gelişini anlayamadan o toplumu değiştire-

mezsiniz. Bu işin önemi buradan gelmektedir. Bunu daha Kuruluş Kongresi'nde ayrıntılı olarak gerekçelendirdim de. Bunun üzerine hararetli tartışmalar da yaşadık kongrede. "Sosyalizmin sorunları"nın daha öncelikli olduğunu savunan yoldaşlar vardı. Ama ben büyük bir kararlılıkla, hayır Türkiye tarihi önceliklidir, önce kendi toplumumuzu, tarihimizi, gelişme süreçlerini ve dinamiklerini, bugüne geliş evrimini, dolayısıyla bugünkü durumunu derinlemesine analiz edip kavrayabilmeliyiz ki, bu toplumu değiştirebilme gücü ve yeteneği elde edebelim, dedim.

Bu konuyu ele almaya işte şimdi yaklaşıyoruz. Partiyi biraz güçlendirirsek, herşey yerli yerine oturursa, partinin yeni bir ideolojik atılım dönemine girmesi de böylece kolaylaşır. Ama bu, birazdan sözünü edeceğim herşeyin, zaten tartışmakta olduğumuz sorunların ne ölçüde başarıyla belli bir düzene konulabileceğine sıkı sıkıya bağlı. Birtakım sorunlarda süregelen kısır döngüyü kıramazsak eğer, yazık ki bunu gene başaramayız. Ama partinin düzeyini bir parça yükseltirsek, partinin donanımını güçlendirirsek, kadrolaşma politikasında mesafe alırsak, çalışma tarzını oturtursak, bu durumda bunu da başarabiliriz.

Partinin öncelikle sağlam bir ideolojik donanımına ihtiyacı var, bunu vurgulamaya çalışıyorum. Üstünlüklerinden sözettim, zaafiyetlerine geçiyorum şimdi de. Bir, parti uzun zamandır temel teorik sorunlar üzerinden anlamlı bir şey ekleyemiyor daha önce ortaya koymuş bulduklarına. İki, eldekini olduğu kadarıyla tüm partiye maledemiyor, dolayısıyla kolektif bir ideolojik kavrayış ve birikim düzeyine çıkaramıyor. Buradaki çelişkiye parti içi metinlerde olduğu kadar kamuoyuna sunulan değerlendirmelerde de değinildi değişik defalar. Evet, bu partinin bir ideolojik kimliği ve birikimi, buradan gelen temel önemde bir üstünlüğü var; ama bu, henüz bu partinin kolektif kimliği ve dolayısıyla düzeyi haline gelebilmiş değil, zira bu tüm partiye maledilebilmiş değil, söylenen buydu.

Ve buna önemli bir nokta daha ekleniyordu. Kasım 2005 tarihli "7. Yıl" değerlendirmesinde vardır bu; partinin mevcut ideolojik birikimi partiye maledilmedikçe, parti yeni düzeyde bir ideolojik çıkış da yapamaz, denilen buydu. Bunun anlamı ve önemi şuradadır: Eğer mevcut birikimi partiye malederseniz, partide bu birikimle kendini ortaya koyacak çok sayıda kadronun gelişip serpilmesini de kolaylaştırırsınız. Bu da partiyi tüm çalışmasında rahatlatır. Böylece başka bazı

devrimci parti - 2

kadrolar da, partide buna yatkın kadrolar kimlerse artık, yeni bir yoğunlaşmayla, partinin önünü yeni bir düzeyde açacak yeni ideolojik açılımlar yapabilme olanağı bulurlar. Bu mesele bu açıdan büyük bir önem taşıyor ve partinin önünde çözümlenmesi gereken bir sorun olarak duruyor.

DEVİRİMCİ PARTİ VE DÜNYA GÖRÜŞÜ

Öte yandan ben, ideolojik donanım meselesini basitçe partimizin bugünkü ideolojik gelişme düzeyi ve ihtiyaçlarına da indirgemiyorum. Bir dünya görüşü sorunu var ve kadrolarımız bu açıdan çok büyük bir zaafiyet içerisindedir. Kendine marksist diyen ve bu doğrultuda ölümüne mücadele eden insanların marksist dünya görüşüyle donanma sorununu önemsememelerini, bu alandaki açık zaafılıklarını sorun etmemelerin anlamak mümkün değil. Bu büyük bir tutarsızlık ve zaafiyet durumudur. Parti bunu planlı müdahalelerle mutlaka aşmak durumundadır.

Bu alandaki zaafiyetin önemi şuradan gelmektedir: Eğer sağlam bir teorik donanımınız yoksa, devrimci dünya görüşünü sindirememişseniz, teorik olarak bununla sağlam bir biçimde donanmamışsanız, karmaşık dönemlerde hata yaparsınız. Olayları doğru değerlendiremezsiniz. Doğru politikaları, doğru taktikleri gündeme getiremezsiniz. Bu da sizi kendi rolünüzü doğru ve başarılı bir biçimde oynama olanağından yoksun bırakır.

Meseleyi böyle ele almalıyız ve partinin ideolojik gücünü, kimliğini, doğrultusunun sağlam ve sarsılmaz kalmasını tek tek kişilere endeksleyen bir durumdan çıkarmalıyız. Bu üstünlük ve olanak, kendini tam da partinin kolektif kimliği üzerinden göstermeli. Partinin sağlam bir dünya görüşüne sahip olduğu, kolektif kimliği üzerinden, kadrolarının bilinci ve birikimi üzerinden görülebilmeli. Parti kadroları olaylara marksist dünya görüşü üzerinden ve yaratıcı bir biçimde bakabilmelidirler. Bu, şu veya bu konuda partinin görüşlerini bilmekten ve yi-

nelemekten öteye bir şey olmalıdır. Bu, marksist dünya görüşü ile sağlam biçimde donanmak ve olaylara onun ışığında bakabilmek yeteneği demektir. Her yeni olay ya da durum ne ise, aynı marksist kafayla bakabilmesini bilmek yönetsel bir sorundur. Teorik bir kavrayışın yanı sıra devrimci diyalektik yöntemle sahip olabilmek sorundur.

Devrimci diyalektik yöntemle sahip olabilmek sorundur derken, burada benzer durumlarda hep hatırlattığım açıklayıcı bir örneğe değinmek istiyorum. Bildiğiniz gibi Lenin partiye vasiyetinde Buharin'i över, o partimizin prensidir, en yetkin teorisyenidir der. Oysa hemen ardından ekler; ama yazık ki teorik önermelerine ancak büyük bir kayıpla yaklaşılabilir, çünkü Buharin hiçbir zaman diyalektiği ciddiye almadı, üzerinde ciddi bir biçimde çalışmadı, der. Diyalektiği ciddiye almamak ve üzerine çalışmamak nedir, ne anlama gelir? Buharin'in kendi kişisel tarihine bakarsak, ne demek olduğunu en açık biçimde görürüz. En sağdan en sola, en soldan en sağa... Bu savrulmaların gerisinde, kuşkusuz başka etkenlerin yanısıra Lenin sözünü ettiği o temel önemde yönetsel kusur da vardır.

Bu açıdan dünya görüşü sorunu, marksist dünya görüşü ve marksist yöntem sorunu üzerinde önemle durmak ve kadrolarımızda bu temelde bir donanımı gerçekleştirmek zorundayız. Bu sorunun anlamını ve önemini bütün kadroların bilincine yerleştirmeliyiz. Önce ihtiyaç olarak, sonra da donanım olarak.

Biz ideolojik kimliğe bu türden bir vurguyu bir de hareketimizin çıkış evresinde yaptık. Bu vesileyle hatırlatmam gerekir; hareketin çıkış evresindeki temel vurgularını bugün yeniden güncellemeliyiz. Tam da 25. yıl vesilesiyle, buna ilişkin kampanya üzerinden. Kuşkusuz başlangıç aşamasında değiliz, biz artık gerçek bir siyasal hareketiz, ciddi mesafeler almış bir partiyiz. Oturmuş bir ideolojik kimliğimiz, sağlam bir programımız, net bir stratejik doğrultumuz var, tutarlı bir politik çizgimiz ve inatçı bir sınıf yönelimimiz var, devrimci bir örgüt-

müz ve devrimci kadrolarımız var, militan devrimci bir pratiğimiz var, moral değerlerimiz var, gelinen yerde önemli sayılabilecek bir deneyim birikimimiz var, vb...

Ama gelinen yerde, tam da devrime hazırlanmayı güncelliği içerisinde aldığımız bir evrede, her türden soruna ve göreve devrime hazırlanmak perspektifi içerisinde baktığımız bir sırada, çıkış dönemimizdeki vurguları bugün ulaştığımız gelişme düzeyi üzerinden yeniden güncellemeliyiz. Başlangıçta sorunumuz bir hareketi temel özellikleri ile inşa etmek sorunu idi. Şimdi ise bir hareketi temel özellikleriyle güçlendirmek, pekiştirmek, serpilmesini sağlamak sorundur. Lenin'in *Ne Yapmalı*'daki ifadesini kullanıyorum; en ileri teori ile donanmış bir parti, ihtiyacımız işte budur! Orada da sorun devrime etkin bir hazırlıktır. Sonuçta *Ne Yapmalı*'da parti çalışması ve örgüt sorunları tartışılıyor, sınıf hareketini devrimcileştirme sorunu ele alınıyor ve bu örgüt sorununa bağlanıyor. Ama ana girişte, teorinin tayin edici önemi ortaya konuluyor. Bu konuda söylenenlere büyük bir dikkatle bakmak gerekir. Daha önce de vesile doğdukça hatırlatmıştık; Türkiye solu *Ne Yapmalı*'yı hep politik çalışma ve örgütsel sorunlar üzerinden görür, oysa bu temel önemde kitabın girişinde, öncelikle teorinin önemi, hareketin bu alandaki sorunları ve görevleri konur ortaya.

Burada Lenin'in iki vurgusu çok önemlidir. Biri kendine, öteki Engels'e aittir. Kendisine ait olanı, devrimci partinin en ileri teori ile donanması gereği üzerinedir. Engels'e ait olanı ise, sosyalizm bir bilim haline geldiğinden beri onu bir bilim olarak ele almak ihtiyacı üzerinedir. Engels, sosyalist önderler günü geçmiş lakırdıları bir yana bırakarak, yeni sorunlara yeni çözümler getirmeyi başaramadıkları, der. Dolayısıyla Marksizm bilimsel bir bakış açısıyla ele alınmalı, bu çerçevede yeni sorunlar karşısında sürekli biçimde geliştirilmelidir, demek ister.

Tarihi sonuçları üzerinden biliyoruz ki, Lenin bu iki temel noktayı hiç de bo-

şuna vurgulamamış, bunu bizzat uygulamıştır. Lenin marksist teoriye bilimsel bir gözle yaklaştı, yeni tarihi evrenin ortaya çıkardığı yeni sorunlara yeni yanıtlar aradı ve buldu. Demek ki teori konusunda *Ne Yapmalı*'da ortaya koydukları boşuna değilmiş. Kendi yaşamı üzerinde bu önermelerin ruhuna uygun davrandı.

Fazla uzatmıyorum. Birinci önemli meselemiz budur; sağlam bir dünya görüşü sorundur, devrimci teori ile sağlam bir biçimde donanmak, bu arada Marksizme bir bilim olarak yaklaşmak sorundur. Bunu çıkışımızdan itibaren hep önemsedik.

DEVİRİMCİ ÖRGÜT

İkinci bir konuya, devrimci örgüt sorununa geçiyorum. Bu konunun, devrimci örgüt sorununun hayati önemi üzerinde de daha en baştan yeterli açıklıkta durduk ve pratikte hakkını vermek için azami çaba sarfettik. Bu sorun hayati önemdedir, zira devrim ancak devrimci bir örgütle başarıya ulaştırılabilir. Parti kuşkusuz örgütten öteye bir yapıdır, daha geniş bir anlama sahiptir ve daha kapsayıcıdır. Ama parti sağlam bir örgütsel yapı demektir aynı zamanda. Ve bu örgüt mutlak biçimde devrimci/ihtilalci bir örgüt olmalıdır. Bu iki anlama gelir. İlkin, ideolojisi ve programıyla kurulu düzeni aşabilen; ve ikinci olarak, varoluş biçimiyle düzenin denetimi ve icazet alanı dışında olabilen bir örgüt.

"Devrimci örgüt yaşamsaldır!" belirlemesini ve şiarını, **TKİP II. Kongresi**'nin en önemli değerlendirmesi sayıyorum. Orada ortaya konulan bakış açısı temel önemdedir ve sorun Türkiye solunun o tarih (2007) üzerinden son on yıllık tasfiyeci savrulmaları üzerinden ortaya konulmaktadır. "Yaşamsaldır!" vurgusu, tasfiyeci sürüklenmelere karşı sert bir uyarı ve partiye devrimci örgüt sorununa kararlılıkla sahip çıkma çağrısıdır. Bu da partinin çıkış evresindeki temel öncelikleri ve hassasiyetleri ile örtüşmektedir.

İkinci önemli nokta bu, yani devrimci örgüt sorundur. Partinin önünde hala da sağlam bir devrimci örgüt inşa etmek

sorunu vardır. Kuşkusuz başlangıç evresindeki ihtiyaçtan daha farklı bir anlamda ve kapsamda. (...)

DEVİRİMCİ KADRO

Örgüt sorununu mantıksal bütünlüğü bakımından kadro sorununa bağlamak istiyorum. Ne iyi ki gelinen yerde artık parti, hiç değilse ileri kadrolar, kadrolaşma sorununun farkında görünüyorlar. Son raporlar üzerinden bu özellikle ve açıklıkla yansıyor. Herkes, kadro sorununda mesafe alamadığımız sürece öteki hiçbir sorunu doğru bir biçimde, başarılı bir biçimde çözemeyeceğimizi bizzat kendi karşılaştığı sorunlar ve özdeneyimleri üzerinden görüyor ve vurguluyor.

Kuşkusuz kadro sorununun bu belirleyici önemini **III. Parti Kongresi**'nin değerlendirmeleri üzerinden daha iyi kavrayan kadrolar, bu meseleye daha alıcı bir gözle bakmaya başladılar. Baktıkça ve kendi yaşadıkları sorunlarla karşılaştıkça, konunun olağanüstü önemini gördüler ve şimdi bizzat kendileri vurguluyorlar bunu.

Parti Okulu etkinlikleri de onlara, kadro sorununa müdahalenin yöntemini ve yolunu gösteriyor. Onlar da bununla donanır ama bunu kendilerini çevreleyen kadrolara müdahaleye vardırırlarsa, kadrolaşma alanında da biz artık bu önümüzdeki evre içerisinde önemli mesafeler alabiliriz. Yani kadrolaşma politikasını sağlam tutmadan, başta ideolojik eğitim olmak üzere çok yönlü bir eğitimden geçmiş sağlam devrimci kadrolar yaratmadan, devrime başarılı bir hazırlıktan söz etmek olanağı bulamayız.

DEVİRİMCİ SINIF

Ve nihayet, sınıfa, sınıf yönelimine, sınıfı devrimcileştirme, partiyi sınıfla devrimci temellerde buluşturma ve bütünlüştürme sorununa geliyorum. Çıkış belgelerimizde biz, sosyalizm ile sınıf hareketinin birliği gibi çok temelli bir kavram kullanıyoruz, devrimci sınıf partisi meselesini ortaya koyarken. Parti meselesine bakışımızda sosyalizm ile sınıf hareketinin birliği temel, kilit önemde bir kavramdır. Sosyalizm temelde bilimsel dünya görüşü ile onun taşıyıcısı olan bir grup örgütlü öncü kadrodur işin aslında. Ama sınıf, toplumdaki nesnel varlığıyla bir temel toplumsal güç demektir. Sınıf yönelimi bu açıdan hayati önemdedir.

Modern burjuva toplumunda her ciddi parti bir sınıf kimliği taşır, bir sınıf konumunu temsil eder ve bunu da o sınıfla kurduğu organik bağlar ve o sınıftan aldığı güçle pratikte ortaya koyar. Ciddi partiler toplumdaki şu veya bu sınıfın gerçek temsilcileridir. Böyle bir temsiliyet yeteneği yoksa, bir devrimci parti, temsil etmek ve çıkarlarını savunmak iddiasını

da olduğu sınıfla maddi bir organik ilişki içerisinde değilse, toplumsal bir kuvvet olarak ona dayanmıyorsa, dolayısıyla gücünü ondan almıyorsa, o parti bir yerde de bir hiçtir. Bu soruna ilişkin olarak temel önemde değerlendirmemiz, halkçı küçük-burjuva akımlarla yapılmış çok anlamlı polemiklerimiz var.

Devrimci bir partinin inşasında ve devrime ciddi bir hazırlık kapsamında, sınıf yönelimi çok belirleyici bir yerde durmaktadır. Bakınız, Mısır ve Tunus'taki halk hareketlerini değerlendiriyoruz, eğer **"Devrim için dersler"**'i yine bizzat başlık üzerinden özetlemeye kalksaydık, bu başlığın önüne iki nokta koyar ve karşısına da **"Parti, sınıf, devrim!"** yazardık. Mısır ve Tunus derslerinin gerçek özeti işte budur: **"Parti, sınıf, devrim!"** Mısır'da ve Tunus'ta parti yok, dolayısıyla yön yok, dolayısıyla devrimci önderlik yok. Bunlar olmadığı için devrimci bir sınıf önderliği de yok doğal olarak. Ve sonuçta devrim de yok!

Türkiye sol hareketi tüm kavramlar gibi devrim kavramının da içeri boşaltmıştır. Türkiye gibi bir ülkede devrim demek, Türk burjuvazisini devirmek demektir, bunu ise ancak Türkiye işçi sınıfı başarabilir. Rusya'da devrim demek, çarlığı, onun temsil ettiği soylular sınıfını devirmek demektir, bunu da ancak işçi sınıfı önderliğinde bir işçi-köylü ittifakı başarabilirdi. 1920'ler Almanya'sında devrim demek, Alman burjuvazisini devirmek demektir, bunu ancak devrimci bir önderlik altında birleşmiş Alman işçi sınıfı başarabilirdi. Alman burjuvazisi öylesine güçlüydü ki, savaşta yenildiği ve Alman proletaryası da ülke çapında ayağa kalktığı halde, sonuçta iktidarını korumayı başardı. Neden? Çünkü ayağa kalkmış proletarya ile devrimci parti arasında tarihi olarak gerçekleşmesi

gereken devrimci organik birlik henüz gerçekleşmediği için! Sonuçta Alman burjuvazisi devrilemedi, dolayısıyla da toplumsal devrim gerçekleşmedi. Çünkü Alman proletaryası özne yönden buna hazır değildi, buna hazırlanamamıştı.

Türkiye gibi bir ülkede devrim, tüm görkemiyle karşınızda gördüğünüz, etinizde-kemiğinizde hissettiğiniz, gündelik olarak siyasetini takip ettiğiniz burjuva sınıf düzenini, onun egemen sınıfı olarak büyük burjuvaziyi devirebilmek demektir. Bunu bu ülkede yalnızca Türkiye işçi sınıfı yapabilir. Başka hiçbir sosyal güç yok bunu başarabilecek. Türkiye işçi sınıfı bunu tek başına yapmayacaktır kuşkusuz, boş kafalı halkçıların da bize zaman zaman hatırlatmayı marifet saydıkları gibi. Ama Türkiye işçi sınıfının önünde ve ekseninde olmadığı hiçbir devrim şansı yoktur bu ülkede. Asıl anlaşılması gereken, ama bir türlü de anlaşılamayan işte budur.

Dolayısıyla, devrim konusunda ciddi olan herkes, bu ciddiyetini işçi sınıfına yönelim üzerinden kanıtlamalı, devrim olanağını bizzat işçi sınıfı üzerinden aramalı ve somutlamalıdır. Sınıfın karşısına sınıf çıkartılmalıdır. **"Sınıfa karşı sınıf!"** bir dizi grubun dilindedir ama somut anlamı konusunda hiçbirinin gerçek bir bilinci ve bunun gerektirdiği bir pratik yönelimi yoktur. Sınıfa karşı sınıf demek, Türk burjuvazisinin karşısına Türkiye işçi sınıfını çıkarmak demektir.

Sınıf sorunu gerçek kapsamıyla işte budur. Siz partiyi sağlam bir ideolojik kimlikle donatabilirsiniz, az çok iyi kadrolar çıkarabilirsiniz, hiç değilse bir dönem için kendini iyi-kötü devletten koruyabilen bir örgüt de yaratabilirsiniz, bazı iyi gelenekleriniz, önemli moral değerleriniz de olabilir; ama sınıf eksenli bir örgüt haline gelememişseniz, toplumsal dev-

rim mücadelesini ileriye taşımak, hele hele zafere ulaştırmak şansınız kesin olarak yoktur.

Burada parti ile sınıf bütünlüğü içerisinde ele alacaksınız. Rusya'da parti ile sınıf biraraya gelmiştir, devrim olmuştur. Almanya'da parti ile sınıf arasındaki ilişki çok zayıf kalmıştır, devrim olanağı boş çıkmıştır. Modern burjuva toplumlarda bu budur ve bu işin alfabetidir. Bu Marksizmin özü ve alfabetidir. Marksizmden proleter sınıf eksenini düşün, onun tüm bilimsel temellerini çöktür, devrimci özünü boşaltır, gerisin geri ütöpik sosyalizme dönersiniz.

Ama ütöpik sosyalizm anlaşılır nedenlere dayalı olağan bir geçici tarihi evre idi. Bugün, emperyalist kapitalizm çağında, Marksizmden işçi sınıfını düşün, böylece Marksizmin içeri boşaltmış olursunuz. Onun bilimsel niteliğini ve devrimci karakterini yok etmiş olursunuz. Bu da sizi iflah olmaz cinsten gerici oportünistler durumuna düşürür. Sosyalizmin ütopyadan bilime dönüşmesi, onun Marksizm sayesinde proleter sınıf eksenine oturtulmasından başka bir şey değildir. Bunu anlayamayan Marksizmden hiçbir şey anlayamamış demektir. Ama bunu anlamak demek, tüm hesapların işçi sınıfı ekseninde kurulabilmesi demektir, tüm pratik yönelimin bu eksele oturtulması demektir, bu olmadığı sürece soyut teorik kabuller boş laf yığını olmaktan öteye gidemez.

Parti olarak sınıfla birleşme meselesinde hala da zorlanıyoruz. Yılları bulan bir inat ve emekle belli bir mesafe aldık kuşkusuz. Çoktandır artık sınıfla anılan bir parti haline geldik. Sınıf hareketi içinde açıkça bir tarafız artık. (...) Tabii ki bir yere geldik demek istiyorum. Ama bu henüz çok sınırlı bir mesafedir. Süreci hızlandırmak zorundayız. (...)

DEVİRİMCİ KİMLİK

Ayrıca söyleyebileceğim herşey söylediklerimin bir uzantısı olacaktır yalnızca. Devrimci kimlik diyeceğim, bütün bunlar zaten doğası gereği bir devrimci kimlik demektir. Siz devrimci ideoloji ile donanımı ciddiye alıyorsanız, devrimci örgütü ciddiye alıyorsanız, devrimci kadro sorununu ciddiye alıyorsanız, siz sınıf devrimcileştirme sorununu (ki sınıf çalışması temelde sınıf devrimcileştirme sorunudur) ciddiye alıyorsanız, bu durumda siz zaten devrimci kimliği sağlam bir biçimde inşa ediyorsunuz demektir. (...)

Parti eylemde devrimci bir parti olmalıdır, bunun için de kadrosu her alanda devrimcileşmelidir. Parti saflarındaki sağcı eğilimlere, devrimci kimlik ve pratik konusunda zayıf görünen kadrolara doğru devrimci müdahaleler yapabilmelidir. Parti önemli görevlere hep devrimci kimliğinden emin olduğu insanları getirmelidir. Hiçbir önemli yerel yönetici organa devrimci kimliği tartışmalı insanlar getirilmemelidir. İl komitelerine hiç girmemelidir. Kadrosuzluk ortamında biz bu ölçülere zaman zaman yeterince dikkat gösteremeyebildik belki. Ama artık bu konuda gerekli titizliği göstermek durumundayız. Kadrolaşma sürecini hızlandırmak gibi bir bakışımız ve planlamamız var. Bunda başarı sağladığımız ölçüde, partide doğru bir düzenlemeyi de yapabiliriz ve mutlaka da yapabilmeliyiz. Partinin tüm yönetici kademelerini her bakımdan sağlam ve sınanmış kadrolar tutabilmelidir. (...)

SOLDA TASFIYECİ CEREYAN VE TKİP

Solda tablo gitgide daha çok netleşiyor, toplantımızda bunun üzerinde gereğince duracağız. Solun bir kesimi üzerinde giderek güçlenen ve genişleyen bir Abdullah Öcalan ve PKK cereyanı var. Son seçim başarıları bunu ayrıca besledi ve güçlendirdi. Bu, 3 Kasım 2002 seçim-

leri öncesindeki parlamentarist tasfiyecı cereyanın yeni bir düzeyde tekrarıdır. Kürt hareketi solun devrimden her türlü umudunu kesmiş, devrimle tüm bağlarını yitirmiş kesimlerinin hatırı sayılır bir bölümünü yedeğine almış durumda.

Abdullah Öcalan tarafından dillendirilen, ideolojik ve manevi önderliğini onun yaptığı Çatı Partisi projesi, bu yeni tasfiyecı cereyanın yeni ortak çatısı olacak gibi görünüyor. İmralı üzerinden süren gizli görüşmelere paralel bir biçimde Abdullah Öcalan bu proje üzerinde özellikle duruyor. Çatı partisine ilişkin söylemi ve önerileri, Kürt hareketinin devletle barış projesinin bir uzantısı gibi görünüyor. Abdullah Öcalan bu projeye katılımı güçlendirmek için sorunlu gruplara özel selamlar gönderiyor, bir hafta birine, sonraki hafta bir ötekine. Bunlar seçim bloku küskünleri, aday göstermede umduklarını bulamayanlar. Gönderilen özel selamlarla bu konuda gönülleri alınmış oluyor. Öcalan reformist-tasfiyecı solu tüm kesimleriyle safa çekmeye bakıyor. EMEP bu açıdan en uygun bir parti olarak görüldüğü için olmalı, başkanı özel bir tarzda en önemli bölgeden parlamentoya seçtirildi.

Solun kurulu düzen zeminine ve parlamenter alana çekilmesi, Cumhuriyetin demokratikleştirilmesi projesine dahil edilmesidir bu. Seçim blokunun "toplumun demokratikleştirilmesi" çizgisine ve söylemine dayanması, seçim platformunun bu ekseninde kurulması, bunda gerekli başarının sağlandığını gösteriyor. Tasfiyecı solun devrimden demokrasiye, devrimci çözümden anayasal çözüme, devrimci mücadele çizgisinden parlamenter mücadele çizgisine boylu boyunca geçişidir bu.

Ortada Blok ile yeniden gündeme gelen ve Çatı Partisi projesi üzerinden somutlanan yeni bir tasfiyecı odaklaşma var. Devrimden kopuş temelinde ve toplumu demokratikleştirme çizgisinde

reformist bir odaklaşmadır burada söz konusu olan. Artık anayasal demokratik çözüm çizgisinde bir sol hareketimiz olacak, öyle anlaşılıyor. Burada kitle mücadeleleri, burada PKK şahsında olduğu gibi silahlı mücadele yöntemleri kullanılsa bile, program ve temel stratejik yönelimi bakımından mevcut toplumu kendi temelleri üzerinde demokratikleştirme hedefine oturan bir konum ve platform var. Bu tasfiyecı bir reformist odaklaşmadır.

Bunun karşısında devrim odaklaşmasının biricik gerçek temsilcisi ise TKİP'dir. Meseleyi bu açıklıkla dost düşman önünde ortaya koymalıyız. Sol liberal-parlamentarist odaklaşmanın karşısına bir devrim odağı iddiasıyla çıkmalıyız. Bunun bir yanı mevcut tasfiyecı cereyana direnmek ve olanaklı olduğunca bir karşı ideolojik-politik cereyan geliştirmektir. Öteki yanı ise kendi sorumluluklarını bu iddiaya yakışır biçimde üstlenmektir. Burada direnmek, bu cereyana sağlamca göğüs germektir. Bu konuda kendi saflarını sağlam tutmaktır. Ve mümkünse herşeye rağmen devrimcilikte tutunmaya çalışanlara güç verebilmek, onları kendi yürüncesine çekebilmektir.

TARİHSEL DÖNEM VE SOL HAREKET

Bu meselenin önemine konuşmamın başlangıcındaki ana tema üzerinden değinmek istiyorum. Olaylar dünya tarihi açısından devrime doğru gidiyor. Türkiye'yi bu genel gidişin dışında olmak bir yana, önemli bir alanıdır gerçekte. Türkiye ve Türkiye'yi sarmalayan coğrafya bu çerçevede çok önemlidir. Burada olayla-

rın gidişine iki türlü bir bakışımız olabilir. İlki devrimin güncelliği üzerinden devrime hazırlanmaktır. İkincisi ise, Kürt sorununda barışçı çözüm umutlarına da bağlı olarak, mevcut toplumu kendi temelleri üzerinde demokratikleştirmek mücadelesini esas almaktır. Devrim ve reform! Taban tabana zıt iki ayrı program, iki ayrı strateji, iki ayrı çizgidir burada söz konusu olan.

Partimiz, tüm varlığıyla, bakışıyla, çizgisiyle, çizgisiyle uyumlu pratiğiyle, her alandaki direnişisiyle bu konumda bulunduğunu bütün açıklığıyla gösteriyor. Partinin kendine özgü bu konumunun Türkiye solu içinde de yaygın bir biçimde gözlemlendiğinden kuşku duyulmamalıdır.

Çelişkilerin yumuşamaya doğru gittiğini, burjuvazinin ortaya toplumun demokratikleştirilmesi doğrultusunda bir eğilim koyduğunu ve bunu da etkili bir yüklenme ile en iyi şekilde değerlendirmek gerektiğini düşünen akımların bir bölümü işte o ekseninde, Çatı Partisi projesinde toplanıyor. Devrimci örgüt çizgisini terkedip legal alanlara ge-

çişler, devrim söylemlerinin artık bir yana bırakılması, PKK ekseninde bu kadar rahat kümelenmeler, bütün bunlar bu tür akımların gündeminde devrim olmadığını gösteriyor. Bunlar hazırlıklarını devrime göre değil, çelişkilerin sertleşmesi ve giderek sert sınıf mücadelelerine göre değil, toplumsal yumuşamaya ve giderek de toplumu kendi içinde demokratikleşme olanaklarına göre yapıyorlar. Bütün hazırlıklarına da bu gözle bakıyorlar. Bundan dolayıdır ki, dünün radikal programlarını bir yana bırakıyorlar, devrimci örgüt çizgisini, devrimci örgütün kendisini bir yana bırakıyorlar, devrimci şiarları terk ediyorlar, devrimin sembollerini ve renklerini bir yana bırakıyorlar. Böylece liberal demokrat sol bir platformda bir eksen etrafında bloklaşıyorlar.

Bunun karşısında ise devrim odağı olarak TKİP duruyor. Partimiz, tüm varlığıyla, bakışıyla, çizgisiyle, çizgisiyle uyumlu pratiğiyle, her alandaki direnişisiyle bu konumda bulunduğunu bütün açıklığıyla gösteriyor. Partinin kendine özgü bu konumunun Türkiye solu içinde de yaygın bir biçimde gözlemlendiğinden kuşku duyulmamalıdır. Nicel sınırlılıklarımız gücümüzün gerçek boyutlarıyla algılanmasını engelliyor ne yazık ki. Bunu da bir yerinden aşarsak, bu odaklaşma iddiası çok daha belirgin bir hale gelir. Bunun yolu sınıf eksenli çalışmada mesafe almaktır, başkaca da bir yolu yoktur. Üç önemli işçi direnişi üzerinden etkili bir çıkış sizi solda ve sınıf hareketi içinde apayrı bir yere oturtur. Ve giderek de bir odak, devrimci sınıf odağı olarak öne çıkarır. (...)

2019'da kadın mücadelesi ve gösterdikleri

Z. Inanç

2019'da kadınlar kriz, işsizlik, yoksulluk, hayat pahalılığı, yolsuzluk girdabı arasında, artan kadın cinayetleri, işletilmeyen İstanbul Sözleşmesi, yok sayılan 6284 sayılı yasa, nafaka hakkının gaspı gölgesinde yaşayabilmek için çaba harcadılar, mücadele ettiler.

Verilere göre, 2019 yılında 474 kadın cinayeti yaşandı. Taciz, tecavüz, çocuk istismarı, kadına yönelik her türlü şiddet 2019'da da arttı. Emine Bulut, Nadira Kadırova, Ceren Özdemir cinayetleri, bu cinayetlerin ve Şule Çet ile veteriner hekim Ç.B.'nin dava süreçleri öne çıkan örnekler oldu.

Emine Bulut'un "ölmek istemiyorum" haykırışı eylemlerde "yaşamak istiyoruz" sloganına dönüştü. "Yaşamak istiyoruz", kadın eylemlerinin ortaklaşmış ve süreklileşmiş şiarı oldu. Yaşanan her olayda biriken öfke eylemsel boyutta açığa çıkarak, "bir kişi daha eksilmeyeceğiz" kararlılığı ile davranıldı.

Kadın mücadelesi açısından 2019'a, kadın cinayetlerine tepki ve taciz, tecavüz, kadın cinayetleri davalarından sonuç alabilmek için hukukun işletilmesi mücadelesi damga vurdu.

Devlet terörü de yıl içerisinde sistematik olarak uygulandı. Kürt siyasetinin milletvekilleri, Kürt illerindeki belediye eşbaşkanları, devrimciler, ilericiler, basın emekçileri bu saldırıların hedefindeydi. Gözaltılara, tutuklamalara, devlet şiddetine uğrayanların, özgürlükleri engellenenlerin arasında kadın sayısı yüksek bir orana sahipti.

Kriz, işsizlik, yoksulluk üçgeninde de en çok etkilenen kadınlar oldular. İşsizlik, alım gücünün azalması, sürekli gelen zamlar... Esnek, güvencesiz, kayıt dışı çalışmada artan kadın oranı... Sefalet zammı ile açlık sınırında asgari ücret... Ekonomik olarak etkilenmenin yanı sıra psikolojik yıpranma ile yoğunlaştırılmış bir şiddet yılı oldu 2019.

Ekonomik sorunlar başta olmak üzere kadınların işyerlerinde yaşadıkları sorunlara karşı sendikalaşma eğilimi kendini gösterdi. Sendikalaşma süreçlerinde aktif yer aldıklarında, direnişe başladıklarında, sonuna kadar götürme kararlılığıyla davrandıklarını birçok örnek üzerinden 2019'da da gördük. Flormar direnişi 2019'unun 7 Mart'ında sendika tarafından bitirilene kadar yıla damgasını

vuran direnişti. Yılın sonuna doğru başlayan VIP Tekstil direnişindeki kadınlar da patron-polis saldırısına karşı kararlılıkla direniyorlar.

SÖZLEŞMELER, YASALAR, GENELGELER...

İşyerinde yaşanan şiddet ve taciz olaylarını engellemek için oluşturulan ILO'nun 190. sözleşmesi, İstanbul Sözleşmesi, 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun ve son olarak da Adalet Bakanlığı tarafından yayınlanan kadına yönelik şiddete karşı genelge... Türkiye'de sözleşmelerin, yasaların, genelgelerin hiçbir şey ifade etmediği, işletilmediği bir yıla daha tanık olduk. 2019'unun son haftalarında AKP kadına yönelik şiddetin önlenmesi noktasındaki yetersizlikleri gidermek söylemleri ile bir Adalet Bakanlığı genelgesi yayınladı. Yılın sonunda bu hamleyi yapan AKP, yıl içerisinde İstanbul Sözleşmesi'nden çıkılması yönlü hamleler yapmaya, boşanmayı zorlaştıracak nafaka düzenlemesini hızlandırmaya çalıştı. Her attığı adım ile AKP gericileşmenin ve şiddetin önünü açtı.

8 MART, "KADIN GREVİ", 25 KASIM, LAS TESİS...

Yılın değişik dönemlerinde dünyanın farklı bölgelerinde gerçekleşen kadın gündemli eylemler içerisinde 8 Mart ve

25 Kasım dünyada eş zamanlı ve kitle-sel bir şekilde gerçekleşti. Türkiye'de de tüm engellemelere rağmen 8 Mart ve 25 Kasım eylemleri kitlesel ve yaygındı. Sendikalı birçok işyerinde 25 Kasım'da kadınlar dövizlerle, afişlerle, yaptıkları açıklamalarla şiddete karşı tepkilerini ortaya koydular.

İstanbul Taksim yürüyüşleri baskılara, gericileşme, yasaklara karşı biriken öfkenin yansımasıydı. Taksim İstiklal Caddesi'ndeki 8 Mart ve 25 Kasım eylemlerinin yasaklanmasına rağmen kitlesel geçmesi, yasakçı-baskıcı anlayışa, tek adam rejimine tepkinin de göstergesiydi.

8 Mart'ta yasağa rağmen ortaya konulan iradeyi karalamak için ezanı ısıklı protesto ettiler söylemine sarılmaları, 25 Kasım'ın ardından Türkiye'deki Las Tesis eylemlerine dönük saldırganlık, gözaltılar, ev baskınları devletin saldırganlığının yeni örnekleri oldu.

DÜNYANIN SOKAKLARINDA KADINLAR...

2019, dünyanın birçok ülkesinde ekonomik, sosyal, ekolojik ve kadınların maruz kaldıkları sorunlara karşı kitle eylemlerinin yaygınlaştığı bir yıl oldu. Latin Amerika, Ortadoğu, Avrupa ve Asya sokaklarında mücadelenin sesleri yükseldi. Bu hareketlerin her birinde kadın eylemciler gövdenin önemli bir kısmını ve hareketin enerjisini oluşturdular.

Yıl boyunca kendi gündemleri ile de kadınlar çeşitli eylemler gerçekleştirdiler. Baskıcı, yasakçı uygulamalar, kazanılmış hak gaspları ve kadına yönelik şiddet, bu eylemlerin hareket noktalarıydı. Ülkelerin öne çıkan başlıkları üzerinden özgün yerel eylemler açığa çıkarken, "kadın grevi" ile Şili'de kadına yönelik şiddete karşı gerçekleşen ve hızla dünyaya yayılan Las Tesis eylemi gibi etkileşimler, ortaklık yaratma çabalarını ortaya koydu. 8 Mart ve 14 Haziran'daki "kadın grevi" süreçlerinde dünyanın birçok yerinde eş zamanlı grev, eylem, direniş örnekleri ile kolektif bir ruh yaratma çabası önemliydi.

2019'DAN ÖĞRENİP 2020'DE KAZANMAK İÇİN!

Toplumsal hareketlilikler ve kadın mücadelesinin dinamikleri, kadınların gerçek kurtuluşu olan sosyalizmi anlatabilme, eşit ve özgür yarınları inşa edebilme ihtiyacını ortaya koymuştur. Düzen karşıtı bilinci geliştirecek, eylemsellikleri militanlaştırıp süreklileştirecek müdahaleler elzemdir.

2020'de kazanmak için fabrikalarda, işyerlerinde, evde, sokakta kısacası sorunları yaşadığımız her yerde örgütlü mücadeleyi büyütmeli, bilinçlenen kadın kitleleri ile yaşamın yarısından mücade- lenin yarısına akarak, eşit ve özgür yarınları kurma hedefine kilitlenmeliyiz.

Kimya sektöründe kadın işçiler

Ocak 2019 verilerine göre kimya sektöründe (petrol, petrokimya, kimyasal ürünler, plastik, ilaç, lastik vb.) çalışan işçi sayısı 490 bin 306'dır. Sektördeki işçilerin 100 bine yakını kadındır. Rafineri ve lastik olarak ayrılan alt sektörlerde çok az sayıda kadın işçi istihdam edilirken, plastik ve ilaç gibi alt sektörlerde kadın işçiler belirgin bir ağırlık oluşturuyorlar.

Kimya sektöründeki kadın işçiler için ortak bir profilden, ortak bir eğitim düzeyinden veya ortak sorunlardan-taleplerden bahsetmek pek mümkün değil. Sektörün alt dallarının üretim biçimleri, üretimde ve ekonomide tuttıkları yer genelde farklıdır. Ayrıca birbirleri ile iç bağlantıları kimi alanlarda zayıftır. Sektörün bir ucunda, Türkiye ekonomisinin zirvesi sayılan, hammadde ve enerji alanlarını kapsayan, tüm sektörlerle doğrudan bağı olan TÜPRAŞ gibi devasa işletmeler var. Diğer yanda plastik parçalar, medikal malzemeler üreten küçük ve orta ölçekli işletmeler yer alıyor.

Sektörün alt kollarındaki özelliklerin farklılığı, genelde parçalı bir yapı arz etmesi, kadın işçilerin geneli üzerinden ortak bir mücadele, faaliyet ve örgütlenme eksenini kurmayı zorlaştırıyor. Genelde tüm kadın işçilerin yaşadıkları sorunların ötesinde, sektörün kadın işçilerini birleştirecek bir hat oluşturmak güncel planda pek mümkün olmuyor. Dolayısıyla sektörün alt dalları/alanları üzerinden adımlar atmak, talepleri belirleyebilmek daha kolaylaştırıcı olabilir.

KADIN İŞÇİLERİN SEKTÖRDE TUTTUĞU YER

2018 SGK verilerine göre, kimyasal ürün imalatında sigortalı çalışan toplam 79 bin 394 işçinin %23'ü (18.294) kadın işçidir. Eczacıliğe ilişkin (ilaç vb.) ürün/malzeme imalatında sigortalı çalışan 22.641 işçinin %38,2'si (8.654); kauçuk ve plastik ürünler imalatında sigortalı çalışan 208.467 işçinin %20,9'u (43.569); petrol ürünleri imalatında sigortalı çalışan 8.620 işçinin %12,1'i (1.043) kadın işçidir. Rakamlardan da görülebileceği gibi kadın işçilerin en çok istihdam edildiği alan, kauçuk ve plastik ürünler imalatıdır. İlaç ve bağlantılı alandaki fabrikalarda ise kadın işçiler oransal olarak en yüksek paya sahip.

Sektörde çalışan kadın işçi sayısında

2010 ile 2017 yılları arasında artış olduğu göze çarpıyor. İlaç ve plastik alanlarında oransal büyüme payı daha yüksek. 2010 ile 2017 yıllarının kadın işçi sayılarını karşılaştırdığımızda, ilaç alanında kadın işçi sayısında %165'lik; plastik alanında ise %96'lık artış söz konusu. Bu artışta, son dönemde bu alanlardaki fabrika sayılarının çoğalmasının ve üretimde yaşanan büyümenin belirleyici olduğu söylenebilir.

SEKTÖRÜN SENDİKALARINDA KADIN İŞÇİLERİN YERİ

Sektörde belirleyici iki sendika (Petrol-İş ve Lastik-İş) var. Sektördeki işçilerin %11,40'ı, yani 54 bin 462'si sendikalıdır. Sendikalı işçiler arasında kadın işçilerin oranı yalnızca %6'dır. Bu da 3 bin civarında bir sayıyı ifade ediyor.

Petrol-İş Kadın dergisindeki bilgilere göre, sendikanın sözleşme yaptığı işyerlerindeki üyelerinin %8'i kadın işçidir. Daha yetki alınamayan işyerlerinde ise 800 kadın üye mevcut. Petrol-İş'te örgütlü kadın işçilerin alanlara göre dağılımına bakıldığında, kauçuk ve plastikte kadın üye oranı %58,51 iken, akaryakıt dağıtımı, kompozit malzeme üretimi, boru hattı taşımacılığı gibi alanlarda bu oranın %1'lere düştüğü görülüyor. Sendikanın fabrika temsilcilerden 8'i, Disiplin Kurulu üyelerinden 1'i, Genel Kurul delegelerinden 3'ü kadın.

Petrol-İş, kadın işçilere yönelik yürütülen çalışmalarda, bugünkü sendikal tabloda belirleyici bir şekilde öne çıkıyor. Ali Ufuk Yaşar döneminde baskılardan dolayı kadın ekibinden istifa edenler oldu. Uzun bir dönem nitelikli ve düzenli çalışmaları olan *Petrol-İş Kadın* dergisinde, bu süreçle birlikte aksamalar yaşanmaya başladı.

Lastik-İş'in örgütlü olduğu yerlerde kadın işçi sayısı yok denecek kadar az. Yanı sıra sendikanın hiçbir dönem kadın işçilere yönelik bir çalışmasından söz edilemiyor.

SEKTÖRDEKİ KADIN İŞÇİLERİN SORUN VE TALEPLERİ

Sektördeki kadın işçiler için öne çıkan sorunların başında düşük ücret ve aynı işi yaptığı erkek işçiye göre daha düşük bir ücret almak geliyor. Kreş hakkı,

regl izni, doğum izninin yükseltilmesi, 8 Mart'ın ücretli izin olması, işyerinde yaşanan şiddet ve tacizin son bulması, işçi sağlığı ve iş güvenliği de uğruna mücadele edilmesi gereken hak ve taleplerin öne çıkarılmasıdır.

- Sektörde kadın işçiler açısından ücretin durumu ve ücret sorunu

Sektörde kadın işçilerin ücretleri, aynı işi yaptıkları erkek işçilere göre düşüktür. Bu eşitsizlik en çok petrol ürünleri alanında yaşanıyor. Petrol ürünlerinde kadın işçilerin daha çok laboratuvar vb. alanlarda çalıştırılıyor olması, kadın işçilerin erkek işçilerle aynı iş tanımının yapılmaması -bunu başka alanlarda da farklı örneklerle görebiliyoruz- ücretler arasındaki farkın gerekçesi olabiliyor.

Aralık 2017 SGK verilerine göre, kimyasal ürün imalatında kadın işçinin ücreti, erkek işçinin ücretinin %77,1'i; eczacılığa ilişkin (ilaç vb.) ürün/malzeme imalatında %78,6'sı; kauçuk ve plastik ürünler imalatında %79,8'i; petrol ürünleri imalatında %67,3'ü kadardır.

Sektörün en düşük ücretleri plastik ve kauçuk ile medikal ürün parçaları üreten işyerlerinde veriliyor. Asgari ücret veya biraz üstünde ücretlerle çalışılan bu alanlarda fazla mesai de yoğun yaşanıyor. Ücretlerin daha yüksek olduğu rafineri ve ilaç alanlarında ise kadınların çalıştığı bölümlerde ücret daha düşükten tanımlanıyor. Ücret sorunu için mücadele talebimiz, "*İnsanca yaşamaya yetecek ücret ve ücret farkının ortadan kaldırılması*"dır.

- Sektörde kadın işçilerin yaşadığı mesleki sağlık sorunları

Sektörde, hammaddesinden üretilen ürüne kadar doğrudan kimyasal maruziyet yaşanıyor. Sektörün tümünde kimyasal ürünler ile üretim yapılıyor ve uzun vadede yaşanan iş cinayetleri olarak tarif edilen meslek hastalıklarına yakalanılıyor. Akciğer ve solunum yolu ile deri kanserleri başta olmak üzere kanser

çeşitleri sektörde çalışan işçilerde sıkça görülüyor. Ağır çalışma koşullarından kaynaklı kas ve iskelet sistemi rahatsızlıkları da ortaya çıkıyor.

İşçi sağlığı açısından alınacak önlemler masraf olarak görüldüğünden yeterli önlemin alınmaması, sektörde meslek hastalığının yaygınlaşmasına neden oluyor. Bu sorunla ilgili öne çıkan taleplerimiz, "*Sağlıklı çalışma koşulları*", "*Meslek hastalıklarını önleyecek işçi sağlığı önlemleri*", "*Ergonomik koşulların sağlanması*"dır.

- Sektörde kadın işçilerin örgütlenmesinin önündeki engeller

Kadın işçilerin daha yoğun olduğu işyerlerinde örgütlenmenin önündeki engeller de daha fazla. Bunun bir yanı patronların kadın işçiler üzerinden yürüttüğü politikalar, diğer yanı ise kadın işçilerin işyerinin dışında ev işleri, çocuk bakımı gibi sorumluluklarının olmasıdır.

Kadın işçilerin sendikalaşma ve örgütlenme sorunlarının çözülmesi, örgütlenmenin olduğu yerlerde kadın işçi temsiliyetinin ve yönetim düzeyinde varlık göstermesinin önündeki setlerin yıkılması için mücadele hattı örmeliyiz. Kadın işçilerin bilinçlenmesi, sendikal anlayışın değişmesi, kadın işçilerin sorunları üzerinden özel çalışmalar yürütülmesi vb. için fabrikalarda ve sendikalarda kadın işçilere özgün örgütlülükler oluşturmalıyız.

Kimya sektöründe, sektörün yoğun olduğu sanayi bölgelerinde ve sektörün sendikalarında "*Kadın işçilerin örgütlenmesi ve sendikalaşmasının önündeki engellerin kaldırılması*", "*Sendikalarda kadın işçilerin temsiliyetinin ve yönetim içerisinde yer almasının sağlanması*" baskısı ile çalışmalar yürütülmeliyiz.

İŞÇİ EMEKÇİ KADIN KOMİSYONLARI

Kaynaklar:

- *Petrol-İş Kadın Dergisi*
- TÜİK verileri

Geride kalan yıl içinde üniversiteler...

Sonu gelmeyen saldırılar ve biriken mücadeleye potansiyeli

2019'u sermaye devletinin her alanında olduğu gibi gençliğe dönük saldırılarını da arttırdığı bir yıl olarak geride bırakıyoruz. Başta yaşanan ekonomik krizin faturası olmak üzere, ekonomik, sosyal ve siyasal alanda topluma dönük baskı ve saldırılar üniversitelerde de karşılığını buluyor. Dinci gerici iktidar, hala en çok yakındığı ve sıklıkla dile getirdiği "kültürel iktidar" olamama sorununu, bu kapsamda üniversitelere dönük sistematik saldırıları ile telafi etmeye çalışıyor.

EKONOMİK KRİZ DERİNLEŞİRKEN

Yaşanan ekonomik kriz daha da derinleşirken, birer ticarethane olarak görülen üniversitelerde de paralı eğitim uygulamaları her geçen gün artıyor. "Eğitim hakkı" çeşitli uygulamalar ile gasp ediliyor. Her kademesi paralı olan bu niteliksiz eğitim sistemi, başta üniversite eğitimi olmak üzere, işçi ve emekçi çocukları için gittikçe daha zor erişilebilir bir hale geliyor. 2014- 2019 yılları arasında bir milyon yüz bin öğrencinin eğitim masrafları için üniversiteyi bırakması ya da Türkiye'de bir öğrencinin günün ortalama 7 saatini herhangi bir işte çalışarak, 2 saatini ise okula ayırarak geçirmesi olguları raporlarda ifade ediliyor. Bütün bunlara her yıl sürekli hale gelen eğitime dönük zamlarda ekleniyor. Barınma, yemek, ulaşım başta olmak üzere eğitimin her kalemine ciddi zamlar yapılıyor. Dönem başında KYK yurtlarına %40 zam yapılırken, yemekhanelere ise %30'lara yakın zamlar yapıldı.

Bütün bu tabloya karşılık, AKP iktidarının şefi Tayyip Erdoğan öğrencilere, "Burs değil, kredi alın. Bedavacılığa alışmayın" sözleriyle seslenme pervasızlığını gösterebildi. Böylece daha eğitim hayatının başında verdikleri üç kuruşluk "kredi" ile gençliği düzene borçlu hale getirme isteklerini dile getirmiş oldu. Bu açıklamaları saldırı uygulamalar tamamlamaktadır. ODTÜ, Ankara Üniversitesi, Hacettepe, İstanbul Üniversitesi gibi bir dizi temel üniversitede, ilerici-devrimci öğrencilerin bursları da haber verilmeksizin çeşitli bahaneler ile kesildi. 2019 Eylül ayı itibarı ile KYK kredilerini ödeyemeyenlerin sayısı 5 milyona ulaştı. 280 bin kişi hakkında yasal takip başladı, mahşerlerine haciz konuldu.

Bu arada diplomalı işsizler ordusu da katlanarak büyüdü. Geçen yıl %30'lar ile ifade edilen diplomalı işsizler ordusu, DİSK'in 2019 yılı verilerine göre neredeyse %50'lere ulaştı. Her iki üniversite mezunundan birinin işsiz kaldığı ortaya çıktı. Yani işçi ve emekçi çocuklarının gelecek kapısı olarak gördükleri üniversiteler, gerçekte birer "işsizlik kapısı" olmaya devam etti. Gençliğe dönük "geleceksizleştirme" politikaları, dinci-faşist iktidar tarafından açıkça savunulur hale geldi. Erdoğan sarayda yaptığı akademik yıl açılışında, "Her üniversite mezunu iş bulacak diye bir şey yok" diyerek, iktidarın üniversitelere ve gençliğe dönük politikalarını da özetlemiş oldu.

ARTAN BASKI, YASAK VE SALDIRILAR

Sermaye devletinin bu sene de ilerici muhalif birikime sahip üniversitelere dönük politikalarında bir değişiklik olmadı. Başta ODTÜ, Ankara Üniversitesi olmak üzere tamamen egemenliği altına alamadığı üniversitelere dönük kimi zaman doğrudan kimi zaman da faşist çeteler, ÖGB, polis eliyle saldırılarda bulundu. Bu saldırılar ODTÜ'de öncelikle yıl sonu şenliklerinin rektörlükçe yasaklaması ile başladı. ODTÜ'lüler alternatif şenlik düzenleyerek, rektör Verşan Kök'ü protesto ettiler. Nitekim protestolar sonucunda rektörlük geri adım atarak, şenlik yasasını kaldırmak zorunda kaldı. Şenlik yasasını kaldırmak zorunda kaldı. Şenlik yasasının ODTÜ'de yapılmak istenen "onur yürüyüşü"ne saldırı izledi. Hemen ardından kampüsün içinde Kavaklık'a yapılmak istenen KYK yurdu, öğrenciler tarafından büyük tepki ile karşılandı. Öğrencilerin kamuoyu yaratarak gündemleştirdiği, ODTÜ'nün ranta ve talana açılmasına ha-

yır dediği ve günlerce direndiği bu saldırıda da, sonunda dinci gerici iktidar geri adım atmak zorunda kaldı. Yurt inşaatı durduruldu ve mühürlendi.

Bu arada sermaye devletinin ilerici-devrimci öğrencilere yönelik olarak sistematik hale getirdiği faşist çete saldırıları da yıl boyunca devam etti. ODTÜ'de ve Ankara Üniversitesi Cebeci Kampüsünde dinci faşist çeteler, sermaye devletinin Suriye'de Kürt halkına dönük işgal hareketini bahane ederek, provokasyon yaratmak istediler. ODTÜ'de bu provokasyonlara geçit verilmezken, Cebeci'de yeni bir saldırı sürecinin önü açıldı. Kampüslerde yalnızca ilerici-devrimci güçlere dönük siyaset yasakları uygulayan, kendi gerici politikalarını palazlandıran iktidar, çeteler eliyle Cebeci'de Siyasal Bilgiler Fakültesi, İletişim Fakültesi, Dil Tarih Coğrafya Fakültesinde, çeşitli bahaneler ile pek çok defa polis ve ÖGB destekli saldırılar düzenledi. Son olarak "Las Tesis" dansı bahane edilerek benzer bir saldırı gerçekleştirildi.

Kuşkusuz bu üniversitelere dönük sistematik saldırının bir mantığı var. Her fırsatta ifade ettikleri dindar, kindar, biatçı ve itaatkar bir nesil yetiştirme politikalarına uymayan, devrimci gençlik hareketinin en güçlü miraslarına sahip bu üniversiteler, iktidar tarafından her zaman bir tehdit ve tehlike odağı olarak görülüyor. Bir gecede aldığı dayatmacı kararları öyle kolayca hayata geçiremeyeceği üniversiteler buralar. Öyle ki, yanlarında bir polis ve koruma ordusu olmadan yıllarca bu üniversitelere giremediler bile. (2012'de Tayyip Erdoğan ODTÜ'ye Göktürk uydusunun fırlatma töreni için girmiş, büyük protestolar yaşanmıştı. Erdoğan 2019'a

dek, yani 7 yıl boyunca ODTÜ'ye bir daha giremedi)

ÜNİVERSİTELERDE YENİ RANT VE TALAN KAPISI: DEPREM, TAŞINMA, MİLLET BAHÇELERİ VB...

Bu yıl üniversitelerde yaşanan sorunun bir boyutunu da, dinci-faşist iktidarın kendi çıkarları doğrultusunda üniversitelerde uyguladığı rant ve talan politikaları oluşturuyor. Yıldız Teknik Üniversitesi'ne yapılmak istenen "millet bahçesi" bunun bir örneğidir. Öte yandan geçtiğimiz yıl gündeme gelen ve 13 üniversitenin bölünmesini, kampüslerinin taşınmasını hedefleyen, öğrencilerin haftalarca süren protestoları ile karşılanan "bölünme süreci", bu yıl da devam eden bir saldırı oldu. Eylül ayında İstanbul'da gerçekleşen 5.9 büyüklüğündeki depremi bile buna yönelik bir fırsata çevirdiler.

Deprem ile İstanbul'daki eski ve köklü üniversiteleri ağır hasar aldı. İstanbul Üniversitesi'nin Çapa'da bulunan Tıp Fakültesi ve Diş Hekimliği Fakülteleri'nde bu hasar çok belirgindi. Buna rağmen üniversite yönetiminin yaşam hakkını hiçe sayarak "binalar hasarlı değil, girebilirsiniz" demesi, başta öğrenciler olmak üzere hastane çalışanlarını günlerce süren eylemlere yöneltti. Üniversitelerin öğrencilerden aldığı paralarla ve döner sermaye ile oluşan büyük bütçelerinin yıllardır nerelere kullanıldığı, kampüslerin neden kendi haline bırakıldığı, bir kez daha tartışılır hale geldi. Üstelik Çapa'da bulunan Tıp ve Diş Hekimliği Fakülteleri geçtiğimiz yıl bölünme sürecine dahil edilmiş, tepkiler üzerine son anda bundan vazgeçilmişti. Ancak bulunduğu arazinin çok değerli olması, sık sık gündeme "taşınması" tartışmalarını getiriyordu. Depremi fırsata çeviren sermaye iktidarı, kampüsü Hasdal'a taşıyacağını duyurdu. Öğrencilerin buna karşı eylemlerde yükselttiği talepler ise "yaşamak istiyoruz!", "Taşınma değil, yerinde dönüşüm istiyoruz" oldu. Buradaki süreç hala devam ediyor.

Depremde hasar alan başka fakülteler ve kampüsler de oldu. İstanbul Üniversitesi'nin Avcılar Kampüsü de yıllardır hasarlı ve çürük olduğu tartışmaları ile gündeme geliyordu. Deprem sonrasında, Veterinerlik Fakültesi başta olmak

üzere, kampüste bulunan birçok fakülte ve yurt binası ciddi hasar aldı. Hasar alan fakülteler şehrin dışındaki kampüslere taşınırken, yurttaki yüzlerce öğrenci de mağdur oldu. Avclar Kampüsü de "Kanal İstanbul" projesi ile rant ve talana açılmak isteniyor.

İstanbul Üniversitesi'nin bölünen Sağlık Bilimleri Fakültesi de, depremin fırsata çevrilmesi ile taşındı.

İstanbul Üniversitesi merkez kampüsünde Siyasal, Fen Edebiyat, Moleküler Biyoloji ve Genetik, İletişim Fakülteleri'nde öğrenciler, deprem sonrası gerçekleştirildikleri eylemlerle, yanısıra topladıkları imzalar ve hazırladıkları dilekçelerle hareketli bir süreç geçirdiler. Deprem sonrası gerçekleştirilen tüm eylemlerde, öğrencilerin "yaşam hakkı" talebi ve fakültelerin taşınmasına karşı oluşan tepki ön plandaydı.

BİRİKEN VE BÜYÜYEN MÜCADELE POTANSİYELİ

Bu yıl üniversitelerde yaşanan bu gelişmelerin gençlik cephesinde yer yer önemli tepkilerle karşılandı. İktidarının son yıllarda üniversitelere dönük politikaları hiç bir zaman gençlik tarafından kolayca kabul edilmedi. Kimi zaman "bölünme ve deprem meselesi" gibi daha kitlesel, kimi zaman "faşist saldırılara, siyasal gündemlere" karşı daha çok ilerici devrimci öznelerin harekete geçtiği bir çok süreç yaşandı ve hala da yaşanıyor.

Öğrenciyi üniversitenin öznesi olarak görmeyen, aldığı hiçbir kararı üniversitenin öznelerine danışmayan, dayatmacı baskıcı politikaların her geçen gün artması ve geleceksizlik olgusu bu dönemde öne çıkıyor. Çeşitli uygulamalar ile gasp edilmek istenen "eğitim hakkı", en temel haklardan olan "yaşam hakkı" dahi, üniversitelerde önemli bir mücadeleyi gerektiriyor.

Bütün bu tabloya, toplamında geride kalan bütün bir yıla baktığımızda, umutsuzluğa kapılmak için bir neden olmadığını görüyoruz. Sermaye devletin ekonomik, sosyal ve siyasal olarak içinde debelendiği çok yönlü krizin, işçi ve emekçilere olduğu gibi gençliğe de ödetilmek istenen ağır bir faturası var. Bundandır ki gençlik cephesinden yükselen en ufak bir ses dahi onlar için korku ve kaygı kaynağı oluşturuyor.

Dolayısıyla üniversitelerde yükselen her sesin yarın için önemli bir potansiyel taşıdığını, uygulanan politikaların büyüyen bir öfkeyi mayaladığını gözönünde bulundurarak hareket etmek önemlidir. Bu öfke ve potansiyeli, gençliğe geleceksizlik dışında bir şey vaat etmeyen düzene karşı örgütlemek ve harekete geçirmek görev ve sorumluluğu var omuzlarımızda.

"Düzene uygun kafalar" yaratmak

Gençlik, çok dinamik bir kesimdir. Sermaye devleti ve sermayenin polisleri gençliğin dinamizmini kırmak için ellerinden geleni esirgemiyorlar. Gençliğe yönelik çok yönlü kuşatmanın ve saldırıların temel amacı ise, gençliği mücadeleden soğutmak ve gelecekte "düzene uygun kafalar" yaratmaktır.

Bugünün gençlik kuşağı, ilk yaşlarından itibaren, vahşi kapitalizmin yarattığı yoksulluk ile büyüdü. Gençler her ne kadar apolitik bir ortamda büyüseler de içinde yaşadıkları düzendeki konumları gereği, kendilerini bir şekilde mücadele içinde buluyorlar. Bu mücadelenin içine giremeyenler ise düzen içinde kaybolup gidiyorlar. Ya uyuşturucu, alkol

vs. bağımlılığına kapılıyorlar ya da son çözüm olarak intihar psikolojisine sürükleniyorlar.

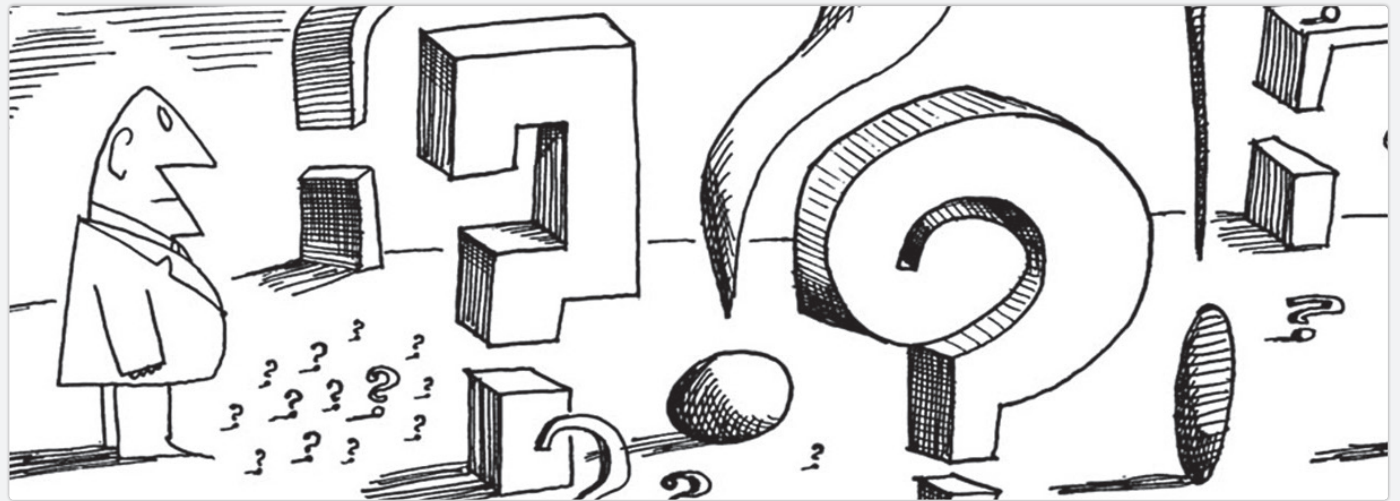
Kapitalist düzenin gençlere yönelik "Yapabilirsiniz!" pohpohlamaları, "Sabredin, başaracaksınız!" yalanları, artık gençlerin ilgisini çekmiyor. Yine de sermaye düzeni, gençliği bireycileştirmek ve duyarsızlaştırmak için gençleri farklı yollardan kendi içine çekmeye çalışıyor.

Ancak son dönemlerde derinleşen ekonomik kriz, okulların ticarethaneye dönüşmesi, gençliğin geleceksizliğe mahkum bırakılması gibi olgular, gençliği sistemden uzaklaştırıp, mücadeleye itiyor. Bu mücadele gençlik için çok çetrefilli oluyor. Önce aile baskıları geliyor.

Zamanla okul idaresi ve polis-devlet baskıları devreye giriyor. Bu baskıların amacı, girişte de belirtildiği gibi, gençliği mücadeleden soğutmaktır. Yanı sıra, mücadeleye yönelen herhangi bir genç, kendisine yakın olan arkadaşlarından izole etmek, onları mücadelecilerden uzaklaştırmak isteniyor.

Devletin-düzenin amacı olan "düzene uygun kafalar" operasyonu her şeye rağmen gençlik içerisinde ters tepiyor. Baskıları, gözaltıları ve zindanları yaşayan gençlik, içinde bir volkan biriktiriyor. Bu volkan öyle bir patlayacak ki, işte o zaman gençliği kimse durduramayacaktır.

U. ULAŞ

Halkı cehalete sürükleyen iktidara karşı mücadeleye!

Yaklaşık 18 yıl AKP iktidarı altında yaşadık ve hala yaşamaya devam ediyoruz. Bu süreç içinde Türkiye bilimsel olarak çok büyük bir sarsıntıya uğradı. İktidarın tepesindeki diktatör ve onun yandaşları, toplumu nasıl çürüteceklerini iyi biliyorlardı. Önce olduğu kadarıyla eğitim sisteminden bilimi ayıklayıp, yerine dinci, bilim dışı bir zihniyeti yerleştirdiler. Son yıllarda din derslerini zorunlu hale getirip matematik gibi dersleri seçmeli yapmaları da aslında gerici-faşist iktidarın toplumu yozlaştırmak için ne denli kararlı olduğunu gösteriyor.

Tabii bu arada toplumun aklını çelmek için başka şeyler de yaptılar. Örneğin, gerçekte hürmette kusur etmedikleri emperyalist efendilerine, kameralar karşısında efelenme pozları verdiler. Biz bu efelenmelerin sadece sözde olduğu-

nun ve halka gösteriş için yapıldığının farkındaydık her zaman.

Bir de tüm bunların farkında olmayanlar vardı, ısrarla gerici iktidarın ve tepesindeki zatın yalanlarıyla sarhoş olmayı seçenler... Marx'ın zamanında dediği gibi, "Cehalet ayrıcalıklı sınıfın us-taca kullandığı bir silahtır." AKP iktidarı ve yalakaları kendi taraflarına çektikleri bütün insanları cehalete sürüklediler ve onların cehaletlerini kullandılar.

Bu cehalet, toplumu perişan hale getirdi. Bugün Türkiye'de yaşanan birçok sorunun temeli aslında cehalette dayanıyor. Yaşanan kadın cinayetleri toplumun bir kesiminin gerici geleneklerden kurtulmayı, cehalet içinde yaşamayı yüzünden yaygınlık kazanıyor. Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) denilen kurumun yarışmalarında "organik hoşaf" finale

kaliyorken, yarışmaya alınmayan proje dünya çapında finale kalıyor ise bunun sebebi de yine cehalettir. Nitelsiz insanların nitelikli gözükmesinin sebebi de...

Bugünkü koşullarda, kendini devrim mücadelesine adanmış biz devrimciler, bu cehalete karşı insanları bilinçlendirmeli, gerekli mücadeleyi yürütmeye çalışmalıyız. İşçi sınıfının verili tablosuna takılmadan, işçi sınıfı saflarındaki devrimci ve militan dinamiği açığa çıkarmaya yoğunlaşmalı, hem işçi sınıfına hem de tüm emekçilere, örgütlendiklerinde ortaya çıkabilecek kuvveti göstermeliyiz. Eğer ortada "cehalet" varsa onun en büyük düşmanı biz devrimcileriz. Bu cehalete, iktidara ve mensuplarına karşı savaşmak için bütün insanları devrimci mücadeleye davet ediyorum.

EYLEM EKİM

Dünyada 2019: Kitle hareketleri ve halk isyanları yılı

Eylem Güneş

Dünya genelinde işçi ve emekçilere yönelik çok yönlü saldırılar 2019 yılında da hız kesmedi. Kapitalist emperyalist sistemin dayattığı neoliberal politikalar, işçi ve emekçilerin yaşamını daha da katlanılmaz hale getirdi. Zengin ve yoksul arasındaki uçurum büyüdü; işsizlik, yoksulluk, yolsuzluk devasa boyutlara ulaştı. Tüm bunlar işçi ve emekçilerin öfkelerini daha da büyüttü.

İşçi ve emekçilerin patlayan öfkesi soğa taşı. Kitleler şiddete, hak gasplarına, yolsuzluğa ve yoksulluğa karşı canları pahasına mücadeleyi yükselttiler.

Ekvador, Şili, Kolombiya, Dominik, Haiti, Honduras, Gine, Lübnan gibi ülkelerde işçi ve emekçilerin, yoksul halk kitlelerinin zamlar, vergiler, artan hayat pahalılığına karşı zamların geri alınması talepleriyle başlattıkları gösteriler, hükümetlerin neoliberal politikalarına karşı tepkilere ve hükümetlerin istifasını istemeye varan gelişmelere sahne oldu.

Ekvator'da hükümet başkent Quito'yu terk etmek zorunda kaldı; zam kararnameyi geri çekildi. Şili'de Devlet Başkanı hükümeti görevden aldı ve zamlar geri çekildi.

Lübnan'da sosyal medya vergilerine yapılan zamlar karşısında, her din ve her mezhepten halk kitleleri ortak talepler etrafında bir araya gelerek, meydanlarda yan yana mücadele ediyor. Hükümetin zamları geri çekmesi bile protestoların önünü kesemiyor. Başbakan istifa etmek zorunda kaldı.

Haiti, Honduras, Gine, Dominik'te de işçi sınıfı ve çeşitli halk kesimlerinin, neoliberal politikalara ve bu politikaların uygulayıcısı hükümetlere karşı mücadeleleri sürüyor.

Kolombiya'da mücadele, işçi sınıfının başında olduğu bir mücadele olarak gelişti. 2020 yılının mücadele yılı olacağına emareleri bugünden görünüyor.

GENÇLİK HAREKETİNİN KİTLESEL VE SÜREKLİ EYLEMLİLİĞİ

Eğitimin paralı hale gelmesi, çalışma yasalarının değiştirilmesi ve yaşam koşullarının daha güvencesiz hale gelmesi, en güvenli denilen kuzey ülkelerinde kadına yönelik şiddet, taciz, tecavüz oranlarının hızla artıyor oluşu, iktidarların baskıcı politikaları, artan işsizlik oranları

Fransa'da, Almanya'da, İngiltere'de milyonlarca genci harekete geçirdi.

Gençlik hareketinin "Başka bir gezegen yok!" sloganı ile, tüm kıtalarda eş zamanlı ve milyonları bulan küresel gösterileri kitleselleşerek ve yayılarak, şimdiye değin görülmemiş boyutlarda sürüyor.

16 yaşındaki İsveçli aktivist Greta Thunberg'den ilham alan milyonlarca genç, dünyanın çeşitli yerlerinde cuma günleri dersleri boykot ederek, gösteriler düzenliyor, siyasi liderlere iklim değişikliği konusunda gerekli önlemleri alma çağrısı yapıyor. 2019 yılında tüm dünyada 3 kez eş zamanlı olarak milyonlarca gencin katıldığı küresel iklim yürüyüşleri gerçekleştirildi.

DÜNYA ÇAPINDA KİTLESEL VE MİLİTAN KADIN HAREKETİ

2019 yılında Kamboçya, Bangladeş, Vietnam, Myanmar'da tekstil işçisi binlerce kadın, Sri Lanka'da çay toplayan on binlerce tarım işçisi kadın daha iyi çalışma koşulları, ödenmeyen ücretlerin ödenmesi ve daha fazla ücret için birçok kez greve gitti, sokaklara çıkarak gösteriler düzenledi, polis ile çatıştı.

Irak'tan Şili'ye, Fransa'dan Lübnan'a, Ekvador'dan İran'a, Sudan'dan Cezayir'e ayağa kalkan emekçi halk kitlelerinin

önünde da emekçi kadınlar var. Kapitalist emperyalist krizin ağırlaştırdığı sömürü koşulları, kemer sıkma politikaları, düşük ücretler, ağır vergiler, sosyal hak gaspları, işsizlik, yolsuzluk, yoksulluk kadın kitlelerinin yaşamını her geçen gün daha da ağırlaştırıyor. Bu koşulların yanı sıra, kadınlara yönelik şiddetin aldığı boyutlar da kadın kitleleri arasında öfkeyi büyütüyor ve her gün daha fazla kadın mücadeleye yöneliyor.

Şubat ayında Sudan'ın başkenti Hartum'da yüzlerce kadın, daha önceki gösterilerde tutuklanan kadınların serbest bırakılması için, "Yaşasın Sudan'lı kadınların mücadelesi" sloganı altında gösteri düzenledi.

Ekvador'da ülkenin dört bir yanından gelerek başkent sokaklarını dolduran yerli kadınlar, parklara yerleşerek, akaryakıt yardımının kaldırılmasını öngören paket geri çekilene kadar kenti terk etmedi.

Sudan'da ekmek ve yakıt zammına karşı başlayan ve 30 yıllık diktatörlüğe karşı büyüyen eylemlerin sembolü olan beyaz elbiseli genç kadın, araç üstünde, kitleye "Devrim" şarkısını söyletirken, Lübnanlı bir başka kadın silahlı bakan korumasına tekme atarak hareketin sembolleri haline geldiler. Irak'ta elinde bayrakla sokakları terk etmeyen kadın-

lar, ataerkil geleneklere de meydan okumaya devam ediyorlar. Şilili kadınların "Suçlu Sensin" sözleriyle başlattıkları Las Tesis dansının sesi tüm dünyaya yankılanıyor.

2019 yılında da ABD'nin yüzlerce şehri ve diğer ülkeler kadına şiddet, cinsiyet ayrımı için kadın yürüyüşlerine sahne oldu. Kadına karşı cinsel şiddet ve kadın cinayetlerine karşı 25 Kasım'da Latin Amerika ülkeleri başta olmak üzere dünyanın pek çok yerinde kitlesel eylemler düzenlendi. İspanya'da, 40 kentte gösteriler yapılırken, Fransa'da 150 bin kadın şiddeti kinamak için sokaklara döküldü. Sadece Paris'te 100 bin kişi alanlardaydı.

Brezilya'da yüz bin kadın Bolsonaro hükümetinin kadın düşmanı politikalarına karşı 200 kentte gösteriler düzenledi. 8 Mart gösterisinde 300 bin kişi yürüdü.

İsviçre'de haziran ayında gerçekleşen kadın grevine yarım milyon kişi katıldı. Bu, ülkede 1917 yılında yaşanan genel grevden bu yana gerçekleşen en büyük grev oldu.

Hindistan'ın Kerala eyaletinde, kadınların bir Hindu tapınağına girme hakkı olmaması ayrımcılığına karşı protestoda, beş milyona yakın kadın, 650 km uzunluğunda bir insan zinciri oluşturdu.

Arjantin'de 34. Ulusal Kadın Toplantısında 120 bin kadın bir araya geldi.

LATİN AMERİKA: DARBELER, İKTİDAR DEĞİŞİKLİĞİ VE İSYANLAR

Latin Amerika'da 2019 yılı, darbe ve darbe girişimleri, seçimler ve iktidar değişikliklerinin yanı sıra isyanların patlak verdiği bir yıl oldu.

2019'un başında Venezuela'da Amerikancı güçlerin darbe girişimi halkın direnişi karşısında başarısızlığa uğrarken, Bolivya'da faşizan güçlerin darbesi ülkenin solcu lideri Morales'in ülkeyi terk etmesi üzerine başarıya ulaştı.

Bununla birlikte 2019, Latin Amerika için halk hareketinin güç ve moral kazandığı, mevcut sosyoekonomik ve siyasal yapıların kitleler nezdinde meşruluğunu büyük ölçüde kaybettiği, kitlelerde başka bir alternatfin mümkün olduğu düşüncesini güçlendirdiği yıl oldu.

Haiti, Honduras, Gine ve Dominik'te işçi sınıfı ve emekçi halkların neoliberal politikalara ve bu politikaların uygulayıcısı hükümetlere karşı mücadeleleri sürüyor.

Latin Amerika'da ilk toplumsal patlama şubat ayında **Haiti**'de başladı ve tüm yıl boyunca sürdü. Haiti, Fransa sömürgeciliğine ve köleliğe karşı 1804'te büyük bir ayaklanma başlatmış olan ve bölgede bağımsızlığını ilk kazanan ülkedir. 2018'de Venezuela'ya uygulanan ABD ambargosu nedeniyle Venezuela'dan ucuz petrol alamayan Haiti borçlandı ve IMF'nin ekonomik yapısal reformlarını gerçekleştirmek zorunda bırakıldı. Bu nedenle petrol fiyatlarına 2019 Eylül ayında getirilen zam, kitleler nezdinde yozlaşmış hükümete karşı kitleleri sokağa döktü ve uzun süre devam edecek enerji kıtlığına neden oldu. Haziran ayında Haiti'de hükümetin politikalarının protesto edildiği 2 günlük genel grevin ardından ağustos ayında da sendikalar benzin fiyatları ve benzin kıtlığına karşı 3 gün greve gittiler.

Protestolar yaz aylarında **Honduras**'a sıçradı. Hükümetin ABD desteği ile gerçekleştirmek istediği reformlara ve özelleştirmelere karşı öğretmenlerin ve doktorların başlattığı protestolar kısa bir sürede tüm toplumsal kesimlerde yankısını buldu ve on binlerce kişi hükümetin istifası için gösteri düzenledi.

Yine yaz aylarında ABD kolonisi durumundaki ve her türlü bağımsızlık hareketinin şiddet ile bastırıldığı **Porto Riko**'da Ricardo Rosselló'nun ve hükümetinin önde gelen isimlerinin muhaliflere karşı kullandığı cinsiyetçi ve aşağılayıcı ifadelerin bulunduğu yüzlerce sayfa yazışmanın ortaya çıkması üzerine şimdiye değin görülmemiş protestolar patlak verdi. Günlerce süren ve yüz bin kişinin katıldığı protestolarda "Hükümet istifa!" şarları yükseldi. Eylemlilik hükümetin istifası ile sonuçlandı.

Ekim ayında isyan ateşi **Ekvador**'a sıçradı. Başbakan Moreno, IMF paketi çerçevesinde petrol üzerindeki sübvansiyonları kaldırınca, sendikaların ve yerli toplulukların katılımı ile kitlesel gösteriler başladı. Devlet Başkanı Moreno'nun kemer sıkma politikaları nedeniyle Quito sokakları adeta savaş alanına döndü. Moreno hükümeti çareyi bir süre meclisi ve yürütmeyi Quito'dan taşımakta buldu. Hükümet her türlü askeri yöntemi kullandı, başkentin sokaklarını biber gazı kapladı, göstericiler barikatlar kurdu. Kararlı ve militan direnişin ardından hükümet iki hafta sonra masaya oturmak ve IMF paketindeki kemer sıkma politikalarını ve petrol fiyatlarındaki artışı geri çekmek zorunda kaldı.

Arjantin'de Macri'nin IMF ile imzaladığı reform paketi yaz aylarında işçi ve emekçi kitleleri sokağa döktü ülkede mayıs ayında 5. kez genel greve gidildi. Macri hükümeti ekim ayındaki seçimlerde devrildi.

Brezilya'da, mart ayında 126 kentte yüzbinlerce işçi ve emekçi hükümetin emeklilik reformuna karşı gösteri düzenledi. Mayıs ayında 170 kentte milyonlarca kişi hükümetin eğitim bütçesinde yüzde 30 kısıtlamaya gitmesini protesto etti. Haziran ayında yine emeklilik ve eğitimde reform politikalarına karşı milyonlarca kişi genel greve gitti. Ağustosta ise yüz bin emekçi kadın, Bolsonaro hükümetinin kadın düşmanı politikalarına karşı 200 kentte gösteriler düzenledi.

Faşist Jair Bolsonaro'nun, emeklilik reformuna karşı aralık ayında yeniden tüm ülkede grev ve protesto dalgası yaşandı. Kasım ayında Rio Grande do Sul eyaletinde öğretmenler ücretlerin düşürülmesine karşı greve gitmiş ve polis azgın saldırısına maruz kalmıştı. Eyalet

hükümeti bu planları geri çekti. Bu, aralık ayında Paraná eyaletindeki öğretmenleri greve gitme yönünde cesaretlendirmişti.

Peru'da haziran ayında hükümetin işçi düşmanı politikalarına karşı genel greve gidildi.

Ekim ayının ortasında ise bu kez **Şili** işçi ve emekçileri, gençlik kitleleri mücadele sahnesinde yerini aldı. Metro fiyatlarındaki artış bardağı taşıran son damla oldu. Metro zamlarının geri çekilmesi, güvenceli çalışma yasaları, parasız eğitim için başlayan gösteriler nedeniyle Piñera hükümeti önce savaşta olduklarını ilan ederek hareketi yalıtılmak istedi. İsyan dalgasını bastıramayınca tavizler verdi ve fiyat artışını geri aldı, sosyal paket açıklamak zorunda kaldı. Hükümet faşist Pinochet'ten kalma yasaları uygulamaya soktu, onlarca kişiyi katletti, binlerce göstericiyi yaraladı ve gözaltına aldı. Şilili işçi ve emekçiler defalarca çıktıkları sokakları artık terk etmek niyetinde değil.

Şili'deki isyan hareketi **Kolombiya**'ya da sıçradı. Sosyal alanda planlanan kısıtlamalara karşı 21 Kasım'da yüzbinlerce işçi ve emekçinin katıldığı genel grev ve protestoların ardından geniş toplumsal hareketler tarafından desteklenen gösteriler hız kesmeden sürüyor. Hükümet başkent Bogota'da sokağa çıkma yasağı koydu.

ORTADOĞU: KRİZLER, ÇALKANTILAR, İSYANLAR

İrandan Kuzey Afrika'ya kadar kendine has dinamikleri ile bütün bölge ülkeleri 2019 yılına çatışmalarla, kitlesel gösterilerle, huzursuzlukla girmişti. 2020 yılının daha da büyüyen, karmaşıklaşan yeni krizleri ve büyük çalkantıları beraberinde getireceğine dair göstergeler var.

2011'deki Arap baharının teğet geçti-

ği Cezayir, Sudan, İran, Irak, Lübnan gibi ülkeler, 2019'da iktidarları sarsan büyük yığınsal gösterilere sahne oldu.

İran'da ABD'nin başını çektiği yaptırım politikaları ve içerde ise yolsuzluk gibi nedenlerle giderek derinleşen ekonomik kriz huzursuz kitleleri sokağa döküyor. Yılın son aylarında İran bir kez daha kitlesel gösterilere sahne oldu. Akaryakıtta yapılan zamları protesto etmek için sokaklara dökülen işçi ve emekçilerin mücadelesi molla rejimine karşı "özgürlük" talebi ile sürüyor. Gösterilere katılan genç kitleler artık eskisi gibi yönetilmek istemiyor. Hareketin kendisine karşı bir isyana dönüşeceğinden korkan rejim zor kullandı. 200'e yakın kişi polis kurşunlarıyla can verirken, yüzlerce kişi yaralandı.

İrak'ta iş ve ekmek talepleriyle başlayan gösteriler kısa sürede bağımsız ve demokratik Irak talebinin öne çıktığı ayaklanmaya dönüştü. Ekim 2019'da yolsuzluk, işsizlik, yetersiz kamu hizmetlerine karşı yapılan protestolar ülkenin güney ve iç bölgelerine de sıçradı. Kitlesel gösteriler kanlı müdahalelerle şiddete dönüştü. Yüzlerce Iraklı hayatını kaybederken, binlercesi yaralandı. Protestolar Irak Başbakanı Adil Abdülmehdi'nin istifası ile sonuçlandı. Gösteriler zaman zaman durulsa da bitmedi, bitecek gibi de görünmüyor.

2020 yılına protestolarla giren bir diğer ülke **Lübnan** oldu. Lübnan'da sosyal medya vergilerine yapılan zamlar karşısında, her din ve her mezhepten halk yığınları ortak taleplerle meydanları doldurdular. Başbakan istifa etmek zorunda kaldı ve hükümet, zamları geri çekti.

Yemen'de savaş hala devam ediyor. Bir insanlık trajedisi yaşanıyor.

Libya'da zengin yeraltı kaynaklarından pay kapma çekişmesi, Rusya ve

ABD'nin dahil olduğu iç savaş ve konumu itibariyle Akdeniz'deki gaz yatakları mücadelesinin tarafı olması gibi sebeplerle Libya zorlu bir dönemin eşliğinde giriyor 2020 yılına.

Sudan'da besin maddelerinin fiyatlarının artmasına ve kötü ekonomik koşullara karşı tüm ülkede yaygın ve kitlesel protestolar yaşandı. Eylemlerde çok sayıda kişi hayatını kaybetti.

Nisan ayında 30 yıllık el-Beşir'in zorba diktatörlüğü çöktü; el-Beşir tutuklandı. İktidarı halka devretme amaçlı bir "geçiş hükümeti" kuruldu; halk bu sürecin bir mücadele süreci oluşu bilinciyle hareket ediyor. Mayıs ayında Sudan'da ordu üzerinde basıncı artırmak için iki günlüğüne genel grev yaşandı.

Tunus'ta yılın başında 650.000'den fazla memur iş bıraktı. On binlerce kişi ülke çapında hükümete karşı gösteri düzenledi.

Cezayir'de 20 yıldır iktidarda olan Buteflika milyonlarca işçi ve emekçinin meydanlardaki protesto gösterileri karşısında seçime katılmayacağını açıklamak zorunda kaldı. Halk, çeşitli taleplerle sokaklarda mücadeleyi sürdürüyor.

Kasım ayında 13 bağımsız sendikanın çağrısı üzerine grev hakkı için ülkede yaşayan halkın yarısının katıldığı ve 3 gün süren bir genel grev yaşandı.

İşçi sınıfı 2019 yılında tüm dünyada sınıf mücadelesinin öznesi olmayı sürdürüyor.

Fransa'da akaryakıt zamlarına ve kötü ekonomik koşullara tepki olarak 2018'in Kasım ayında başlayan Sarı Yeleklilerin protesto gösterileri, 2019'da da farklı protestolarla birleşerek devam etti. Sınıf ve emekçi kitle hareketi Fransa'yı sallarken, Macron hükümeti tarafından emeklilik yasasında yapılacak değişikliklerle kazanılmış hakları gasp etmeye yönelik reforma karşı 5 Aralık'ta başlayan süresiz genel grev ve protesto başladı. Fransız işçileri 2020'ye genel grevle giriyor. Sarı Yelekliler de eylemlerini sürdürecektir.

Finlandiya'da aralık ayında önce 400 posta işçisinin atılmasına karşı çıkarak, işten atmaları örnek bir sınıf danışmasıyla engelleyen işçiler, toplu sözleşmelerde anlaşmaya varılamaması üzerine 3 günlüğüne greve gittiler. 100 bin işçinin greve çıkması işçi sınıfının mücadele tarihine önemli bir sayfa olarak eklendi.

2019 yılı **Zimbabve**'de de grevle başladı ve grevle sona eriyor. Enflasyonun %400'lerde seyrettiği ülkede binlerce gösterici sokağa çıktı. Besin maddeleri konusunda sıkıntı yaşanan ülkede 1.550 doktordan 211'i daha fazla ücret ve daha iyi yaşam koşulları talepleri için gösteri yapmalarından dolayı işten atıldı. Doktorlar aylık 200 dolar maaş alıyorlar.

Nisan ayında 7,4 milyon nüfuslu **Hong**

Kong'da zanlıların Çin'e ve Tayvan'a iadesini kolaylaştıran yasa tasarısına karşı başlayan protestolar 6 aydır sürüyor. Eylemler bölgenin belli cadde ve yollarında başlamıştı ve milyonlarca kişinin katıldığı gösterilerle sürdü. 15 Haziran'da yasal düzenlemenin askıya alındığının açıklanması protestoları dindirmedi. Protestocular polis şiddetinin ele alınması, protestocuların serbest bırakılması ve genel oy hakkı gibi taleplerini sürdürüyorlar.

2020 yılı **ABD** işçi sınıfı için de önemli bir yıl oldu. 150 bin dolayında metal işçisi haklarını savunabilmek için haftalar boyunca grev yapmak zorunda kaldı. Bu, uzun yıllardan sonra, ABD işçilerinin böylesi kitlesel ve uzun süreli ilk greviydi. General Motors'a ait 31 fabrikada 46 bin işçi yeni bir toplu sözleşme için greve gitti. Bu, 12 yıldan bu yana gerçekleşen ilk grevdi. 40 gün süren grev sonunda yapılan oylamada işçilerin %57'si pazarlıkların sonucuna onay verdi.

Endonezya'da evlilik dışı birliktelik, devlet başkanına hakaret gibi eylemlerin suç kapsamına alınması ve ülkedeki Yolsuzlukla Mücadele Komisyonu'nun etkilerinin azaltılması nedeniyle öğrencilerin çoğunlukta olduğu bir protesto gerçekleşti.

Kamboçya'da Taieasy International in Krakor, Pursat'ta çalışan 10 bin tekstil işçisi kadının günlerce süren grevleri kazanımlarla sonuçlandı.

Bangladeş'te Dhaka, Gazipur ve Chattogram'da ağustos ayında tekstil işçisi kadınlar ücretlerin ödenmesi için greve gitti. 7 binin üzerinde kadın fabrikalara giden kapıları kapattı, sokaklara barikatlar kurdu.

Ocak ayında Dakka bölgesinde tekstil endüstrisinde çalışan binlerce kadın işçi düşük ücretleri protesto ederek greve gitti. Sokaklara barikatlar kuran işçiler polisle çatıştı. Grev iki hafta sürdü

Ürdün'de kamu sektörünün en uzun grevinde 4. haftanın sonunda öğretmenler üret artışı talebini kazandı.

2019 yılında dünyanın birçok ülkesinde kamu emekçileri de iş bıraktı. Fas'tan Kanada'ya, ABD'den Hırvatistan'a, Hollanda'dan Çek Cumhuriyeti'ne kadar öğretmenler kötü çalışma koşullarını protesto ederek ve daha fazla ücret talepleri için greve gittiler. Sağlık emekçilerinin de yaygın eylemlilikleri yaşandı.

Hindistan'da yıl boyunca kitlesel grevler ve gösteriler hız kesmeden sürdü. Modi hükümetinin işçi karşıtı politikalarına karşı on sendikanın çağrısına uyarak yaklaşık 200 milyon işçi ve emekçi iki günlük greve gitti. Ocak ayında Tamil Nadu eyaletinde, 700.000 öğretmen ve memur daha yüksek ücretler ve sürekli istihdam için greve gitti. Gösterilere ka-

tıldıkları gerekçesiyle 20.000 kişi tutuklanmıştı.

Kuzey Hindistan'daki Uttar Pradesh eyalet hükümetinde 200.000'den fazla işçi greve başladı. Emeklilik yasasının geri çekilmesini istiyorlar ve buna göre yüzde dört daha yüksek katkı payı ödemek zorundalar.

Hindistan'ın en büyük şehri Mumbai'deki kentsel ulaşım şirketi BEST'in yaklaşık 32.000 çalışanı, daha yüksek ücretler ve ücretlerin zamanında ödenmesi için 9 gün iş bıraktı.

Bihar eyaletinde 15,40 avro kazanan kadın aşçılar greve gittiler. 200.000'den fazla kadın aşçı, daha yüksek ücretler için iş bıraktı. Eylül ayında Coal India Ltd (CIL) ve Singareni Collieries (SCCL) kömür ocaklarında çalışan 270 bin kadrolu ve 200 bin taşeron işçi özelleştirmelere karşı greve gitti.

Meksika'da Matamoros şehrinde General Motors, Ford ve Fiat-Chrysler'e mal üreten tedarikçi 45 fabrikada 70.000 işçi greve gitti. Yüzde 20 daha fazla ücret, prim ödemeleri ve daha kısa haftalık çalışma saatleri talep eden işçilerin iki hafta süren grevleri kazanımla sonuçlandı. Bölgedeki fabrikalar yabancı şirketler tarafından "sömürü cehennemleri" olarak görülüyor.

Güney Kore'de General Motors Korea işletmesinde çalışan 8 bin işçi greve gitti. Grev 20 yıldan bu yana gerçekleşen en kitlesel grev oldu. 1970 yılında kötü çalışma koşullarını protesto etmek için bedenini ateşe veren tekstil işçisi Chun Tae-il'i anmak ve kötüleşen esnek çalışma uygulamalarını protesto etmek için 2019'un Kasım ayında Sendikalar Konfederasyonu KCTU'nun çağrı yaptığı yürüyüşe 100 bin işçi ve emekçi katıldı.

İtalya'nın dört bir yanında yüz binlerce işçi şubat ayında İtalyan sendikalarının çağrısını izledi ve "İş için bir gelecek" şiarı ile Roma'da hükümet politikalarına karşı gösteri yaptı. Protestolar İtalyan hükümetinin ırkçı politikalarına da yönelikti. Mart ayında Mailand'da hükümetin ırkçı politikalarına karşı yapılan kitlesel protestoya 250 bin kişi katıldı.

Ekim'in sonunda CGIL, CISL ve UIL sendikalarının yaptığı çağrıya uyan İtalyan işçileri, AB'nin talepleri doğrultusunda katma değer vergisinin %22 artırılmasını ve sosyal kısıtlamaları protesto ederek daha fazla ücret ve emeklilik, daha iyi çalışma koşulları talepleriyle genel greve gittiler.

Macaristan'ın Győr kentinde binlerce Audi işçisi daha fazla ücret talep ederek, yılın başında üretimi durdurdu. Grev diğer ülkelerde de üretimin durmasına neden oldu ve şirket işçilerin taleplerini kabul etmek zorunda kaldı. Bu ise, sermayenin ucuz işçi cenneti olarak

gördüğü Macaristan'da otomobil sektöründe ve parça üreten işletmelerde de grevlerin patlamasına neden oldu. İşçiler kazanmanın mücadeleden geçtiğini eylemleri ile öğrendiler.

2020 YENİ VE DAHA İLERİ MÜCADELELERE GEBEDİR

2019 yılında Latin Amerika, Irak, İran, Sudan, Lübnan, Finlandiya gibi ülkelerdeki eylemlerin toplamına bakıldığında, birbirinden farklı gibi görünse de bu hareketlerin tümü, birikmiş öfkenin bir dışavurumu ve bardağın taşması olarak görülebilir. 2019 yılında tüm ülkelerde neoliberal politikaların kaçınılmaz sonucu olarak zamlara, ağırlaşan vergilere, kazanılmış hakların gaspına, kendilerine dayatılan kemer sıkma politikalarına karşı krizin faturasını ödemeyi reddeden işçi ve yoksul emekçi kitleler ayağa kalktılar ve sokaklara çıkarak, kitlesel ve yaygın protestolu gösterilerde yerlerini aldılar.

Ekonomik taleplerle başlayan bu eylemler kısa sürede yayılarak adeta bir isyana dönmüş ve hızla, doğrudan iktidarı hedef alan ya da ekonomik talepler üstünden iktidardan işçi sınıfı ve emekçiler adına hak talep eden eylemlere dönüşerek, siyasi karakter kazanmıştır.

2019 yılında yaşanan eylemlilikler, farklı ülkelerde gerçekleşen ve birbirleriyle bağlantısı olmayan hareketlerin, dünyanın siyasi ve sosyal mücadelesini birbirine bağladığını ve her ülkedeki işçi ve halk mücadelelerini olumlu anlamda etkilediğini göstermektedir. Düne kadar din ve mezhep çatışmalarının sürdüğü ülkelerde bile hareket işsizliğe, yoksulluğa, zamlara ve vergilere karşı talepler ile ortaya çıkarak, kitleleri düzene karşı ortak mücadele içine sokmuştur.

İşçi sınıfının örgütlü olduğu Fransa, Finlandiya ve Kolombiya gibi ülkelerde işçiler ve sendikalar mücadelenin başına geçmiş, işçi sınıfı mücadelenin öznesi olmuştur.

2020 yılında, ömrünü dolduran neoliberal politikalara karşı mücadelelerin daha da yaygınlaşarak süreceğini bugünden söyleyebiliriz. Neoliberal politikalara ve saldırılara karşı işçi ve emekçilerin her tepkisi sınıfı ve emekçi halkları sistemle karşı karşıya getirecek, ekonomik talepler çerçevesinde başlayan tepkilerin hızla siyasallaşmasına, mücadelenin siyasi otoriteye yönelmesine neden olacaktır. İşsizlik, yoksulluk ve ağır yaşam koşulları, ekonomi ve siyasetteki her gelişmenin "Bardağı taşıran damla" olma olasılığını güçlendirmektedir.

2019'un önemli mücadelelerini devralan 2020 yılı, çelişkilerin keskinleştiği toplumların bağrındaki mücadele dinamikleri nedeniyle şimdiden sermayenin korkulu rüyası olmaktadır.

İdlib operasyonu ve Suriye savaşı

A. Engin Yılmaz

Suriye savaşında büyük rol oynayan ve dünyanın her yerinde gelen cihatçı çetelerin merkezi ve son kalesi haline gelmiş bulunan İdlib, Suriye devlet başkanı Beşar Esad'a göre, "belirleyici nihai savaş" niteliği taşıyan bir konuma sahiptir. Rusya, İran ve Türkiye tarafında Astana'da varılan anlaşmayla "Gerginliği Azaltma Bölgesi" ilan edilen ve taraflarca 22 gözlem noktası kurulan İdlib'de, gerginlik anlaşmadan bu yana azalmak bir yana sürekli biçimde tırmandı. Eylül 2018'de Astana'nın güncellenmesiyle sağlanan Soçi Mutabakatı da istenen sonucu vermedi. Öteki faktörler bir yana bırakılırsa, bunun temel nedeni, Tayyip Erdoğan iktidarının İdlib ve Soçi mutabakatlarında üstlendiği yükümlülükleri yerine getirmemesiydi.

Esad rejimi, Rusya ve İran desteğiyle Suriye'nin hemen tüm bölgelerini cihatçı çetelerden temizlemiş, İdlib ise Astana süreciyle birlikte geçici de olsa hedefin dışında kalmıştı. Fakat Rusya ve Beşar Esad rejiminin İdlib'i cihatçılara bırakmayacağı, "temizlik" hareketinin sadece bir zaman sorunu olduğu kesindi. Zira Suriye rejimi için İdlib, Esad'ın ifadesiyle, "Suriye'nin tümündeki kaos ve terörü sonlandırmanın anahtarı" niteliğindedir, «İdlib'deki cihatçıların yenilgiye uğratılmasıyla birlikte savaş da sona erecektir.» Dolayısıyla cihatçı grupların merkezi ve son kalesi olan İdlib'in düşmesi durumunda, cihatçıların kontrol ettiği hemen hiçbir bölge kalmayacak, ABD'nin işgal ettiği bölge dışında Suriye savaşı büyük ölçüde bitmiş olacaktır.

Dolayısıyla Suriye ordusu, daha önceki de zaman zaman sürdürdüğü İdlib'e yönelik operasyonlarına yeniden başladı. Aralık ayında ise bu operasyonları Rusya'nın hava saldırısı desteğiyle şiddetlendirdi. Böylece Astana ve Soçi'de Rusya, İran ve Türkiye'nin arasında sağlanan mutabakat ve ateşkes, İdlib operasyonu ile birlikte adeta çökmüş oldu.

TÜRKİYE'NİN ÇARESİZLİĞİ

Rusya ve Suriye'nin havadan ve karadan düzenledikleri saldırılar karşısında Tayyip Erdoğan iktidarı, çok umurundaymış ve sorumluluğunu taşıyamamış gibi, "büyük insani facia" gibi ikiyüzlülükler sergileyerek "uluslararası toplum"u harekete geçirmeye çalışmaktadır. Yani

sıra saldırıları durdurmak için Rusya'yı harekete geçmeye ve Esad rejimi üzerindeki nüfuzunu kullanmaya çağırmaktadır. Bunun için de bir yandan Moskova kapılarını aşındırmakta, öte yandan Suriye sınırına giden Milli Savunma Bakanı Hulusi Akar üzerinden kabadayılık sergilemektedir. Gözlem noktalarını boşaltmayacaklarını, alanı terk etmeyeceklerini, tacizlere karşılık vereceklerini söylemektedir.

Tayyip Erdoğan iktidarı, Astana ve Soçi'de Rusya ve İran'a, İdlib'de Heyet Tahrir Şam çatısı altında birleşen cihatçı çetelerin tasfiye edileceği, bölgenin Astana taraflarınca terörist olarak görülme "muhalifler" in denetimi altına alınacağı sözü vermişti. Ama bunun gereklerini yerine getirmede, bu doğrultuda kılını bile kıpırdatmadı. Bu arada güya tasfiye edilmesi planlanan HTŞ (Heyet Tahrir Şam) İdlib'i neredeyse tümüyle kendi denetimi altına almayı başardı. Türk devletinin çeteler üzerindeki denetimi ise iyiden iyiyeye zayıfladı.

Rusya, İdlib'deki durum karşısında duyduğu ciddi rahatsızlığı her fırsatta dile getirirse de, Tayyip Erdoğan iktidarıyla kurduğu hesaplı ve karlı ilişkilerin hatırına olup bitenlere "anlayışla" yaklaşmayı tercih etti. Bu tutumun gerisinde Astana ve Soçi sürecini ABD'nin bölgedeki provokatif girişimlerini önlemenin imkanına çevirmek de vardı. Ancak İdlib'deki gelişmeler ve Türkiye'nin tutumu Rusya'nın sabrını zorladı. İdlib'in çetelerden temizleme zamanının geldiğini bizzat operas-

yona katılmakla göstermiş oldu.

Tayyip Erdoğan iktidarı, karşı karşıya bulunduğu açmazın ve Suriye'de yaşayacağı yeni bir hezimetin sonuçlarının yanı sıra, Türkiye sınırına yönelecek yeni bir göç dalgasının yaratacağı sorunların ağırlığı altındadır.

AKP'nin denetimindeki Türk sermaye devleti, Suriye'de akan kanın ve yaşanan muazzam yıkımın baş sorumlularından biridir. Olayların başından itibaren Amerikan emperyalizmiyle uyumlu biçimde hareket etti, yıllar boyunca ona taşeronluk yaptı. Elbette kendi özel hesapları vardı. Ama bunlara tam da bu taşeron konumuyla ulaşacağını umuyordu. Bu amaç doğrultusunda cihatçı çeteleri her yolla besleyip destekledi. Şimdilerde yüzüstü sözünü ettiği "büyük insani trajedi"yi bizzat hazırlayanlardan biri oldu.

Yıllardan beridir Suriye'de her türlü kire, kana ve utanca bulaşan Tayyip Erdoğan iktidarı, gelinen yerde hesaplarında büyük ölçüde hüsrana uğramış durumdadır.

EMPERYALİST İKİYÜZLÜLÜK

Suriye savaşının son cephesi olarak görülen İdlib'in çetelerden temizlenmesi, Suriye'de yeni düzenin kurulması aşamasına geçiş olarak görülmekte, Rusya ve Esad rejimi liderliğinde Suriye'nin yeniden inşası olarak kabul edilmektedir. Bununla birlikte ABD'nin ülkedeki varlığı ve bölgenin emperyalist hegemonya mücadelesine sahne olması, savaşın seyri

üzerinde önemli etkilerde bulunmaktadır. Zira ABD ve koalisyon güçlerinin, Suriye'de ve bölge genelinde Rusya ve İran karşısında konumlarını ve çıkarlarını korumaları, dünya egemenlik mücadelesi açısından özel önem taşımaktadır. Bu Suriye savaşını tırmandırmak anlamına da gelmektedir. Bunun için envai çeşit bahaneler uydurmanın bir güçlüğü yoktur.

Nitekim her kritik durumda olduğu gibi, son İdlib operasyonu vesilesiyle de, emperyalist koalisyon bir kez daha kimyasal silah yalanından yarar ummaktadır. Zira İdlib'in düşmesi ve ülkenin tümüyle Suriye ve müttefiklerinin kontrolüne geçmesi durumunda, ABD ve batılı emperyalistlerin Suriye'deki, dolayısıyla bölgedeki çıkarlarına darbe vurulacaktır. Bu nedenle yeni bir kimyasal silah komplosuyla Suriye'ye tehditlerde bulunmaları şaşırtıcı değildir. Nitekim ABD, İngiltere ve Fransa, eğer Suriye ordusu kimyasal silah kullanırsa şiddetli karşılık vereceklerini ilan ettiler.

Suriye ordusu ne zaman İdlib'e yuvalanmış cihatçı çetelere yönelik bir operasyon başlatsa, ABD ve müttefiklerinin arsızca sığındığı bahanelerden bir diğeri de "insani kriz" ve "sivil katliam"dır. Üç milyon sivilin yaşadığı ve yüzbin dolayında silahlı cihatçının yuvalandığı İdlib'de şiddetli bir savaşın yaşanacağı, büyük bir göçe ve insani yıkıma yol açacağı açıktır. Bunlar olmadan kenti silahlı gruplardan temizlemek olası görünmemektedir. Ama bunlar emperyalistlerin umurunda değildir. Suriye iç savaşını tezgahlarken, dünyanın dört tarafında cihatçı sürüleri ülkeye taşırken, kentler ve kasabalar yerle bir edilirken, beşyüz bini aşkın insanın ölümüne, on milyonu aşkın insanın göç etmesine sebep olanlar, "insani kriz" ve "sivil katliam" lafını ağızlarına almıyorlardı. Çünkü onlar için sadece bölgesel egemenlik mücadelesi ve çıkarları önemlidir. Bu aynı şey elbette ki Rusya ve müttefikleri için de geçerlidir.

Sadece Suriye değil bir bütün olarak Ortadoğu'da halklar büyük yıkımlar, trajik acılar, katliamlar yaşıyorlar. Bunun sorumlusu emperyalistler ve bölgedeki işbirlikçileridir. Bölge halkları kaderlerini ellerine alarak emperyalistlere ve bölge gericiliğine karşı ayağa kalkamadıkları sürece, yazık ki bunun bedelini ağır biçimde ödemeye devam edeceklerdir.

**2020'yi kazanmak için
sınıfa karşı sınıf,
düzene karşı devrim,
kapitalizme karşı
sosyalizm!**